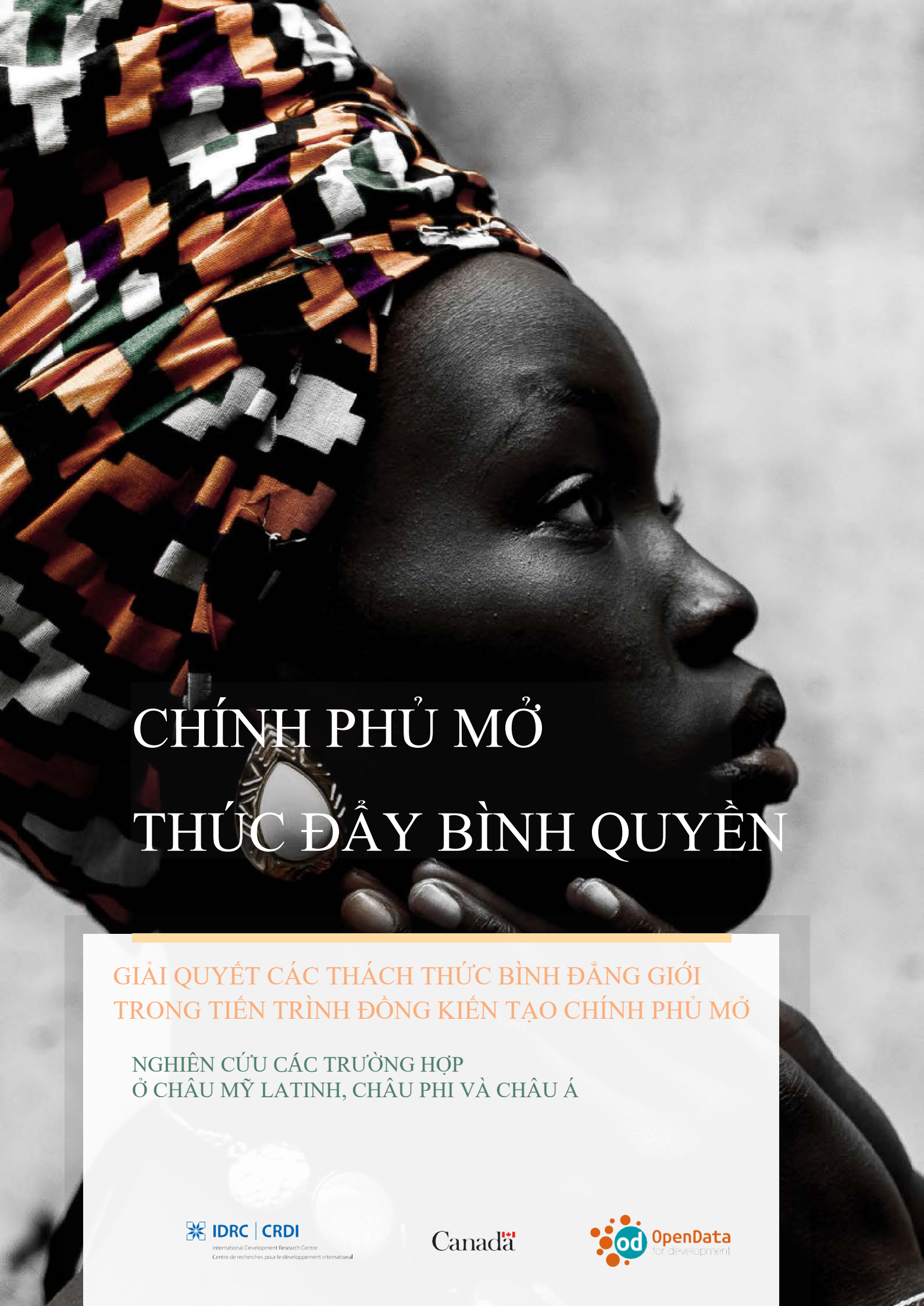

CHÍNH PHỦ MỞ THÚC ĐẨY BÌNH QUYỀN

GIẢI QUYẾT CÁC THÁCH THỨC BÌNH ĐẲNG GIỚI
TRONG TIẾN TRÌNH ĐỒNG KIẾN TẠO CHÍNH PHỦ MỞ

NGHIÊN CỨU CÁC TRƯỜNG HỢP
Ở CHÂU MỸ LATINH, CHÂU PHI VÀ CHÂU Á

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

GIẢI QUYẾT CÁC THÁCH THỨC BÌNH ĐẲNG GIỚI
TRONG TIẾN TRÌNH ĐỒNG KIẾN TẠO CHÍNH PHỦ MỞ

NGHIÊN CỨU CÁC TRƯỜNG HỢP
Ở CHÂU MỸ LATINH, CHÂU PHI VÀ CHÂU Á

Nội dung của ấn phẩm này được cấp phép theo Giấy phép Quốc tế Creative Commons Attribution 4.0.

MỤC LỤC

Tóm tắt 7

Lời cảm ơn 15

Thuật ngữ 16

Giới thiệu về mạng lưới Dữ liệu mở vì sự phát triển (OD4D) 18

Giới thiệu Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền (FOGO) 19

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền ở Châu Âu: Giới thiệu 21

Cơ hội cho Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền 24

Hành động hướng tới Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền 26

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền là gì? 27

Nghiên cứu trường hợp 31

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền ở Châu Mỹ Latinh

Bài học từ Mexico, Costa Rica, và Uruguay 33

Biện pháp can thiệp hay phát triển tự nhiên? Vai trò của phụ nữ
trong Chính phủ mở ở các quốc gia Châu Á tiên phong trong phong trào OGP

Ví dụ của Philippines và Indonesia 45

Chính phủ mở vì Phong trào nữ quyền

Trường hợp của Ma-rốc và Tunisia 53

Hướng đến Chính phủ mở bao trùm ở Châu Phi 59

OGP tại Cộng đồng Pháp ngữ ở Tây Phi

Thu hút và duy trì sự tham gia của phụ nữ 67

Kết luận 73

Phụ lục A: Xây dựng Chương trình nghiên cứu về Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền 78

Tóm tắt

Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở ra đời với tầm nhìn rộng hướng tới xây dựng các chính phủ ngày càng minh bạch, có trách nhiệm giải trình và đáp ứng công dân của mình tốt hơn, cải thiện chất lượng quản trị dân chủ, cũng như chất lượng dịch vụ cung cấp cho người dân. Vậy chính phủ mở dành cho những ai? Nghiên cứu này tìm hiểu cách tiếp cận mù giới (thiếu nhạy cảm giới) và những yếu tố khác mà có thể làm hạn chế tầm nhìn rộng của sáng kiến chính phủ mở, đặc biệt trong việc thiết lập và triển khai các cam kết cải thiện cuộc sống hàng ngày của người dân. Báo cáo này được xây dựng trên cơ sở tổng hợp các nghiên cứu sơ cấp và thứ cấp tại Côte d'Ivoire, Burkina Faso, Senegal, Kenya, Ghana, Indonesia, Philippines, Uruguay, Costa Rica, Mexico, Maroc và Tunisia.

Báo cáo này là ấn phẩm đầu tiên trong loạt bài viết nhằm hỗ trợ các nhà hoạch định chính sách, nhà cải cách và nhà vận động với những phân tích, phát hiện mới cũng như đề xuất nhằm triển khai tiến trình chính phủ mở có sự tham gia một cách nhạy cảm giới và hướng đến thay đổi nhận thức về giới; và phạm vi dành cho các cam kết mới. Các cam kết của Kế hoạch hành động quốc gia được chính phủ đồng thiết lập cùng với các nhóm xã hội dân sự. Khi chúng tôi bắt tay vào nghiên cứu này năm 2018, chỉ khoảng 0,1% các cam kết có liên quan đến giới (đến năm 2019, 2% các cam kết có tính nhạy cảm giới, trong đó 28 cam kết đang được tích cực triển khai).

Tỷ lệ này còn có thể được nâng cao hơn nữa. Trọng tâm của chính phủ mở thúc đẩy bình quyền là ý tưởng về cách tiếp cận công bằng và bình đẳng nhằm thúc đẩy tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình từ phía chính phủ, đảm bảo rằng chính phủ đáp ứng nhu cầu đa dạng và theo giới của mọi công dân, và việc triển khai các sáng kiến đó phải mang tính nhạy cảm giới.

Cơ hội cho chính phủ mở thúc đẩy bình quyền: Việc triển khai chính phủ mở giúp thúc đẩy bình quyền, trong đó chính phủ mở, các tổ chức xã hội dân sự và các nhân tố chính trị khám phá tác động của quyền tiếp cận công bằng và bình đẳng với tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình trong việc cải thiện khả năng đáp ứng của chính phủ, chất lượng dịch vụ công và hoạt động xây dựng chính sách, mà kết quả là cải thiện bình đẳng giới và các thành tựu phát triển bền vững khác.

Rủi ro kèm theo khi bỏ qua khía cạnh nhạy cảm giới: Việc tiếp tục xây dựng các cam kết cứng nhắc theo kiểu “một mô hình áp dụng cho tất cả” và triển khai các cam kết này mà không cân nhắc đến các khía cạnh như trao quyền, khả năng tiếp cận nguồn lực, các chuẩn mực văn hoá và xã hội, có thể làm hạn chế các tác động tích cực của chính phủ mở, thậm chí có thể đe dọa tính chính danh của phong trào và tầm nhìn của chính phủ mở. Các tiến trình, dù với mục đích ban đầu là hướng đến tính “mở” và loại bỏ rào cản, có thể vô tình tạo ra những đặc quyền về tiếp cận, triển vọng và nhu cầu cho những người có sẵn phương tiện và thời gian để tham gia thúc đẩy đối thoại. Điều này có thể làm gia tăng khoảng cách trong cung cấp dịch vụ và tiếp cận quản trị nhà nước tốt.

Báo cáo tổng hợp này nhằm cung cấp cho các chính phủ và các bên tham gia xã hội dân sự những phân tích, phát hiện quan trọng cũng như khuyến nghị về những thực hành tốt nhất và các cơ hội được đúc rút từ nghiên cứu về chính phủ mở được thực hiện tại 12 quốc gia trên khắp Châu Mỹ, Châu Á, Châu Phi và Trung Đông. Các nghiên cứu trường hợp được lựa chọn có chủ đích để bao gồm các quốc gia trong đó chính phủ đã có những nỗ lực thúc đẩy bình đẳng giới, dù là thông qua một cam kết trong Kế hoạch hành động quốc gia hay thông qua hoạt động của các hiệp hội phụ nữ tại địa phương. Nghiên cứu sơ cấp, bao gồm các cuộc phỏng vấn, nghiên cứu trường hợp và thảo luận nhóm với nhiều bên liên quan trong sáng kiến chính phủ mở, đã được các chuyên gia địa phương hoặc đang ở những khu vực này thực hiện như một phần của mạng lưới Dữ liệu mở vì sự phát triển.

Phụ nữ và khía cạnh giới được xem xét (hay không được xem xét) như thế nào trong tiến trình đồng kiến tạo Chính phủ mở?

Các phát hiện

Sự tham gia

- ▶ Ở tất cả 12 quốc gia được khảo sát, các nhóm đại diện cho quyền lợi của phụ nữ chỉ chiếm thiểu số trong các bên tham gia tiến trình đồng kiến tạo hay tham vấn về Kế hoạch hành động quốc gia, mặc dù một vài quốc gia và tổ chức xã hội dân sự đã có các bước tích cực để khắc phục vấn đề này, chẳng hạn như ở Kenya và Morocco. Phụ nữ thường chiếm số ít và không được chủ động mời tham gia.
- ▶ Chúng ta đều biết rằng chính phủ mở là một lĩnh vực phức tạp và mang tính kỹ thuật, vì vậy các tổ chức xã hội dân sự ưu tú thường có lợi thế và các nhà vận động ở cấp cơ sở gặp nhiều rào cản tham gia do bị hạn chế về kiến thức.
- ▶ Chính phủ thường ưu tiên các tổ chức xã hội dân sự có chuyên môn kỹ thuật trong quá trình đồng kiến tạo mà ít chú ý đến các nhóm cơ sở và ít quan tâm đến việc mở rộng đối tượng tham gia, đặc biệt là phụ nữ, để đảm bảo tính đa dạng.
- ▶ Tiến trình đồng kiến tạo chính phủ mở thường ưu tiên các trung tâm đô thị, ngay cả khi việc tham vấn được tổ chức trên diện rộng hoặc dành cho khu vực nông thôn, các nhà vận động cho rằng quan điểm và nhu cầu của họ hiếm khi được phản ánh trong kế hoạch hành động chính thức.
- ▶ Các nhóm vận động cho quyền của phụ nữ được phỏng vấn cũng không nắm rõ ý nghĩa của việc tham gia vào chính phủ mở, trong khi họ phải đưa ra quyết định khó khăn về lĩnh vực tham gia với nguồn lực hạn chế. Cụ thể, các khái niệm trừu tượng như tính minh bạch và trách nhiệm giải trình ít tạo được sự chú ý.
- ▶ Ngoài ra, nếu có tham gia thì phụ nữ lại thường đóng những vai trò khác, chẳng hạn như đại diện cho tổ chức xã hội dân sự và không phải với vai trò của một nhà vận động hay chuyên gia về giới. Điều này làm giảm cơ hội để họ nêu lên quan điểm về giới và các vấn đề khác.
- ▶ Những vấn đề mà phụ nữ đặc biệt quan tâm, như trao quyền kinh tế, lãnh đạo chính trị hay bạo hành phụ nữ, vẫn hiếm khi được đề cập trong các cuộc thảo luận về Kế hoạch hành động quốc gia.
- ▶ Phụ nữ tiếp tục phải đối mặt với các rào cản giới, thậm chí cả trong việc tiếp cận thông tin chính phủ, và do đó càng ít có cơ hội để tham gia các tiến trình đồng kiến tạo phức tạp mà họ không hiểu hết ý nghĩa và giá trị.

Các cam kết

- ▶ Nhiều ý kiến vẫn cho rằng vì OGP dành cho tất cả mọi người nên nó cũng đem lại lợi ích cho tất cả mọi người, và “các vấn đề của phụ nữ” chỉ nên được giới hạn ở một cam kết tập trung vào giới.
- ▶ Phần lớn các cam kết đều thiếu nhạy cảm giới bởi người ta cho rằng chúng sẽ có tác động ngang bằng mà không cần cân nhắc đến khía cạnh bình đẳng.
- ▶ Kinh nghiệm cho thấy có mối liên hệ giữa việc phụ nữ, đặc biệt là các tổ chức, hiệp hội phụ nữ tham gia nhiều vào tiến trình đồng kiến tạo và sự gia tăng tính bao trùm của các cam kết có tính nhạy cảm giới.
- ▶ Khi cam kết được đưa ra, những thách thức trong việc triển khai đã làm hạn chế tác động của cam kết trong thực tế.
- ▶ Việc thiếu cân nhắc khía cạnh giới trong các cơ chế đánh giá sẽ dẫn đến hạn chế trách nhiệm giải trình trong các vấn đề về giới, bao gồm cả Cơ chế báo cáo độc lập (IRM) của OGP hay các báo cáo quốc gia.
- ▶ Dữ liệu phân tách theo giới được xác định là mối ưu tiên. Ngoài ra, nhu cầu đối với dữ liệu và chia sẻ trên các điểm dữ liệu đa chiều và giao thoa là rất lớn để hỗ trợ việc thiết kế, triển khai và theo dõi chính sách đa chiều hơn.

Khuyến nghị nhằm cải thiện tiến trình đồng kiến tạo và hướng tới các cam kết chính phủ mở thúc đẩy bình quyền:

Sự tham gia

- ▶ Chủ động tìm cách thu hút sự tham gia của phụ nữ và các tổ chức, hiệp hội phụ nữ ngay từ ban đầu: thiết lập các mục tiêu, tiếp cận cộng đồng, lập bản đồ hệ thống các tổ chức địa phương, gửi thư mời đăng ký và tham gia tiến trình đồng kiến tạo. Đảm bảo rằng các nhà vận động cho quyền của phụ nữ và các chuyên gia kỹ thuật là nữ được tham gia các uỷ ban kỹ thuật.
- ▶ Làm việc với các bộ ngành và các cơ quan, đoàn thể khác để lập bản đồ các bên liên quan bao gồm cả các tổ chức mới, lập kế hoạch tiếp cận và tham gia cụ thể, ví dụ như học bổng hữu nghị, tuyển dụng có mục tiêu, mở rộng thành phần uỷ ban kỹ thuật và ban chỉ đạo.
- ▶ Đưa ra những hướng dẫn, ví dụ cụ thể cho các tổ chức về cách chính phủ mở có thể thực sự được thúc đẩy bởi các phong trào của phụ nữ, đề cao giá trị của Chính phủ mở trên các phương tiện truyền thông phổ biến.
- ▶ Nâng cao nhận thức về Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở thông qua các phương tiện truyền thông và thu hút sự tham gia tích cực.
- ▶ Nỗ lực xây dựng một môi trường thuận lợi và phá bỏ rào cản đối với sự tham gia của phụ nữ:
 - ▶ Hỗ trợ nâng cao năng lực để cho phép phụ nữ tham gia nhiều hơn, bao gồm giải quyết các rào cản về kỹ thuật và công nghệ.
 - ▶ Mở rộng phạm vi tham gia về mặt địa lý, không chỉ giới hạn ở các thành phố lớn, để cho phép phụ nữ và các nhóm đa dạng khác tham gia, cải thiện mức độ bao trùm.
 - ▶ Sử dụng ngôn ngữ địa phương để đảm bảo sự hiểu biết chung và thúc đẩy sự tham gia.
 - ▶ Đa dạng hóa sự tham gia của các nhóm phụ nữ và các nhóm yếu thế khác để đảm bảo quan điểm đa dạng trong tiến trình đồng kiến tạo.
 - ▶ Cung cấp nguồn lực hỗ trợ, dựa trên thực tế rằng phụ nữ thường có ít thời gian hơn nam giới và phải gánh vác nhiều hơn những công việc không được trả lương như chăm sóc con cái và làm việc nhà.
 - ▶ Thu thập dữ liệu và chia sẻ trên các điểm dữ liệu đa chiều và giao thoa để hỗ trợ việc thiết kế, triển khai và theo dõi chính sách đa chiều hơn.

- ▶ Cam kết thay đổi văn hoá và quy trình hàng ngày, thay đổi các định kiến và chuẩn mực làm hạn chế sự tham gia của phụ nữ, vì phụ nữ, cũng giống như nam giới, có năng lực để đảm nhiệm nhiều vai trò khác nhau.
- ▶ Mức độ tham gia của các nhóm vận động cho quyền phụ nữ phụ thuộc vào việc chính phủ có thực sự quan tâm đến các ý kiến đóng góp của họ hay không. Nếu không, dần dần họ sẽ không còn đầu tư thời gian và công sức để tham gia trong tương lai.
- ▶ Giới thiệu các điển hình về vai trò lãnh đạo và trao quyền cho phụ nữ trên toàn thế giới trong Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở.

Các cam kết

- ▶ Các cam kết hiện có liên quan đến dữ liệu mở, sự tham gia của công chúng, quản trị và lãnh đạo, tiếp cận thông tin, tiếp cận giáo dục, dịch vụ y tế, mua sắm công, dữ liệu chính phủ, sử dụng đất, an sinh xã hội, quyền sở hữu và tiếp cận các nguồn lực sản xuất, quá trình ra quyết định có sự tham gia và lập ngân sách là những cơ hội tốt để tăng cường lồng ghép giới.

- ▶ Để xây dựng Kế hoạch hành động quốc gia có cân nhắc nhiều hơn đến các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ, những vấn đề như bạo hành phụ nữ, phát triển kinh tế bao trùm, quyền sở hữu và làm chủ của phụ nữ đối với đất đai và các nguồn lực khác phải được giải quyết.
- ▶ Tăng các cam kết về sản xuất, chuẩn hóa và chia sẻ dữ liệu giới để xóa khoảng cách dữ liệu về giới.
- ▶ Làm việc với các chuyên gia trong nước, tiến hành phân tích về giới trên tất cả các cam kết - ví dụ, phân tích ở Tunisia và Ma-rốc đã xác định các điểm khởi đầu để tăng cường các cam kết hiện tại thông qua cách tiếp cận có nhận thức về giới.
- ▶ Các cam kết có thể thúc đẩy tốt hơn nữa các tiến trình và chương trình hành động quốc gia hiện nay, ví dụ như các Mục tiêu phát triển bền vững và Nghị định thư về Hiến chương Châu Phi về quyền con người và quyền của phụ nữ ở Châu Phi.

Khuyến nghị về chu kỳ OGP:

- ▶ Cần có các yêu cầu bắt buộc để đảm bảo sự tham gia bình đẳng của phụ nữ trong các ủy ban quốc gia và/hoặc các ủy ban kỹ thuật cũng như về số lượng tối thiểu các cam kết nhạy cảm giới hoặc thay đổi nhận thức về giới.
- ▶ Cần có các cơ chế đánh giá Kế hoạch hành động quốc gia liên quan đến các mục tiêu như thúc đẩy phụ nữ tham chính, tăng cường tiếp cận thông tin, cải thiện dịch vụ công, nguồn lực kinh tế và an sinh xã hội để thúc đẩy các quá trình mang tính bao trùm, không chỉ đối với phụ nữ mà còn cả các thành phần ít có cơ hội tham gia khác.
- ▶ Xây dựng một tài liệu hướng dẫn về cách thức để thu hút sự tham gia của phụ nữ và một bộ quy tắc ứng xử OGP nhằm giải quyết các rào cản văn hoá hiện nay và tìm cách giảm thiểu những trở ngại này trong tiến trình OGP.
- ▶ Xây dựng các chỉ tiêu về giới và phân diễn giải trong báo cáo tiến bộ quốc gia;
- ▶ Sử dụng Cơ chế đánh giá độc lập (IRM) để đánh giá tính nhạy cảm giới của các tiến trình OGP và xây dựng các chỉ số nhằm đo lường tiến bộ và thất bại trong cách tiếp cận chính phủ mở thúc đẩy bình quyền.
- ▶ Các nhà tài trợ và OGP cần tiếp tục tìm hiểu cơ chế tài trợ phù hợp để tăng cường sự tham gia có ý nghĩa của phụ nữ trong tiến trình OGP, bao gồm hỗ trợ nâng cao năng lực, nâng cao kiến thức về kỹ thuật, quá trình đồng kiến tạo, cũng như về vấn đề chăm sóc trẻ để duy trì khả năng tham gia.

Biên tập viên: Laura Neuman (Trung tâm Carter), Katie Clancy (Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế)

Tác giả: Silvana Fumega, Brando Flores, Susana Soto, Silvina Font, Sofia Vil- lalba Laborde, Michael P. Canares, Deborah Irene Christine, Glenn Maail, Tarik Nesh-Nash, Jazem Haliouli, Linet Juma, Leonida Mutuku, Nnenna Nwakanma

Thiết kế đồ họa: Claudio Mendonca, Juliana Andrade (ccm.design)

Lời cảm ơn

Nghiên cứu này đã được hoàn thành với sự đóng góp ý kiến của rất nhiều tổ chức, cá nhân, bao gồm những người đã tham gia hội thảo khởi động nghiên cứu về Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền tại Georgia: Nathaniel Heller, Allison Merchant, Joe Powell, Fernando Perini, Katie Clancy, Laura Neuman, Emilene Martinez, Jaimie Boyd, Linet Juma, Laura Neuman, (Michael) Miko Canares, Silvana Fumega, Nnenna Nwakanma, Sarah El Saeed, Sarah Orton, Mor Rubinstein, Alfonsina Penaloza, Ciara Lee, Maka Meshveliani, Barbara, Stephanie Bluma. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn UNDP Georgia đã nhiệt tình đứng ra tổ chức cuộc hội thảo này. Xin cảm ơn Cheryl Chan, Kay Wenger, Sarah Drummond đã cung cấp hỗ trợ và tư vấn.

Nghiên cứu trình bày trong ấn phẩm này đã được hoàn thành dưới sự hỗ trợ của Mạng lưới Dữ liệu mở vì sự phát triển (Open Data for Development - OD4D) và với sự tài trợ của Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế, Ottawa, Canada. Quan điểm được trình bày trong báo cáo này không nhất thiết phản ánh quan điểm của IDRC hay của Ban Điều hành IDRC.

Thuật ngữ

Giới tính sinh học đề cập đến các đặc điểm sinh học của một người, thường được phân loại là nữ, nam và/hoặc liên giới tính.

Giao thoa: sự bất bình đẳng hiểu biết là một vấn đề đa chiều, trong đó bản sắc và biểu đạt về giới tính, chủng tộc, tình dục, tôn giáo, dân tộc, tuổi tác và giai cấp ảnh hưởng lẫn nhau.

Giới: sự khác biệt về mặt văn hóa và xã hội giữa tính nam và tính nữ trong thái độ, chuẩn mực, bản sắc, ý thức hệ và thói quen có ảnh hưởng đến “hành vi, sản phẩm, công nghệ, môi trường và kiến thức”, bao gồm nhưng không giới hạn ở nam giới, phụ nữ và những người “phi nhị giới”, “hai tâm hồn” và các giới khác.

Mù giới: các quá trình được xây dựng cho đối tượng trung lập, không xem xét cách các cấu trúc quyền lực, chuẩn mực xã hội, văn hóa và cá nhân, khả năng tiếp cận nguồn lực, v.v, có thể tác động đến các giới khác nhau như thế nào.

Bình đẳng giới: Một thể giới trong đó phụ nữ và nam giới có các quyền, trách nhiệm và cơ hội ngang bằng.

Công bằng giới: Trong nỗ lực để đạt được bình đẳng giới, đó là cách đối xử công bằng và bình đẳng giữa phụ nữ và nam giới, có tính đến sự bất bình đẳng và rào cản trước đây do giới tính và các yếu tố khác.

Cam kết tập trung vào giới: Một cam kết trong Kế hoạch hành động quốc gia đặc biệt chú trọng đến nhu cầu của phụ nữ và người phi nhị giới, ví dụ phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới.

Cam kết nhạy cảm giới: Một cam kết trong Kế hoạch hành động quốc gia tập trung vào các vấn đề rộng hơn, có cân nhắc đến khía cạnh giới khi xây dựng và triển khai cam kết.

Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (OGP): một sáng kiến đa phương hướng đến việc duy trì các cam kết cụ thể từ chính phủ ở cấp quốc gia và dưới quốc gia nhằm thúc đẩy chính phủ mở, trao quyền cho công dân, chống tham nhũng và khai thác công nghệ mới để tăng cường hoạt động quản trị nhà nước.

Kế hoạch hành động quốc gia (KHHĐQG): Các kế hoạch đồng kiến tạo hai năm giữa chính phủ và xã hội dân sự để xây dựng các cam kết nhằm thúc đẩy minh bạch, trách nhiệm giải trình và sự tham gia của người dân.

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền: ý tưởng về cách tiếp cận công bằng và bình đẳng nhằm thúc đẩy tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình từ chính phủ, đảm bảo rằng chính phủ đáp ứng nhu cầu đa dạng và theo giới của mọi công dân, và việc triển khai các sáng kiến đó phải mang tính nhạy cảm giới. Sáng kiến này bắt nguồn từ sự nhận thức rằng hoạt động quản trị nhà nước cũng cần có sự nhạy cảm giới, và mối quan hệ giữa quyền lực và giới định hình con đường thay đổi và thực hiện.

Phân tích giới: được đúc rút từ các lĩnh vực khác nhau như kinh tế chính trị, là quá trình tìm hiểu xem các mối quan hệ giới liên quan như thế nào đến một vấn đề hoặc cam kết cụ thể cũng như có thể làm gì để cải thiện tính công bằng.

Giới thiệu về mạng lưới Dữ liệu mở vì sự phát triển (OD4D)

Dữ liệu mở vì sự phát triển (OD4D) là một quan hệ đối tác toàn cầu hỗ trợ các nhà lãnh đạo và các hệ sinh thái dữ liệu trên thế giới nhằm thúc đẩy sự thay đổi xã hội tích cực và phát triển bền vững.

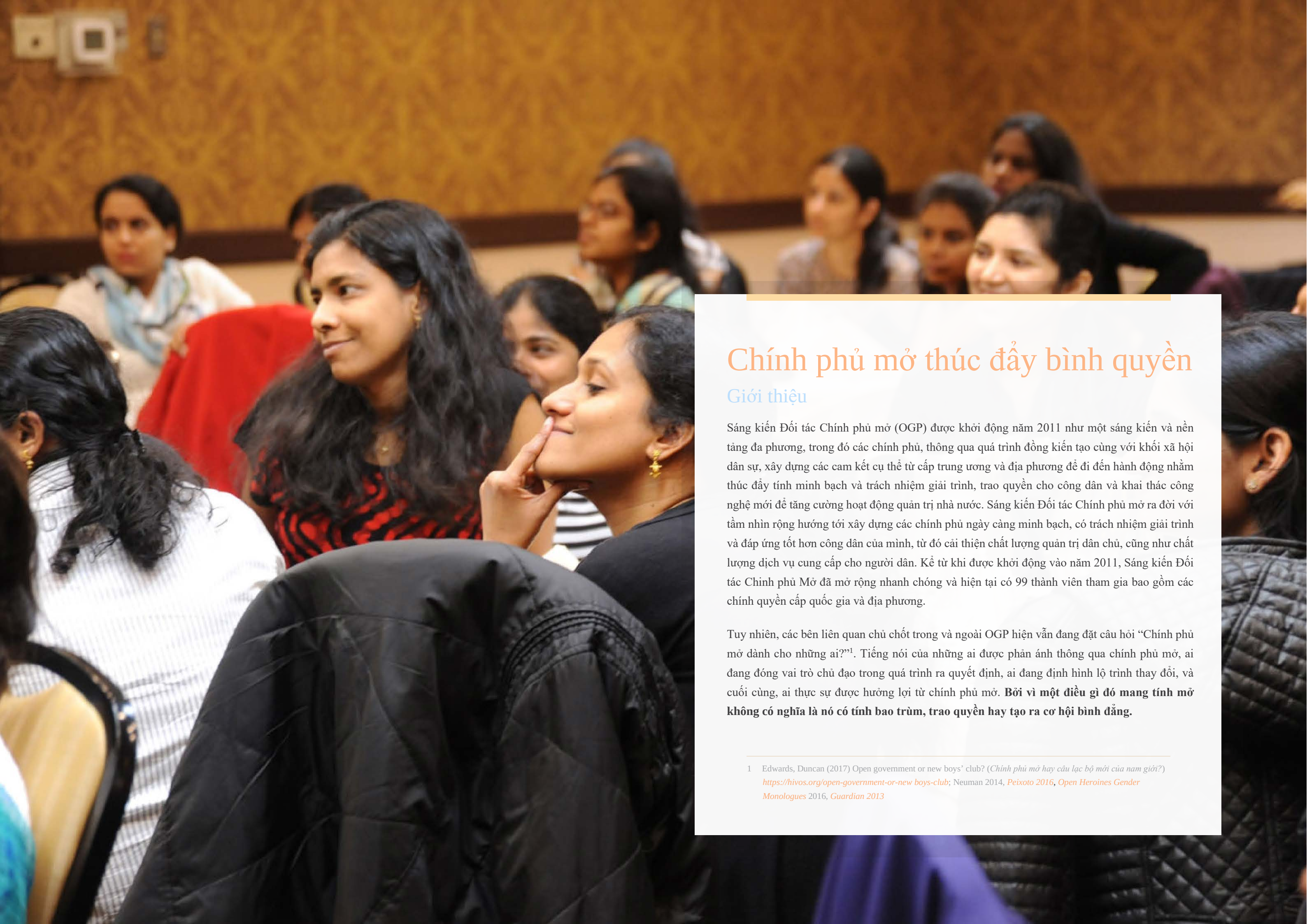
Chương trình OD4D do Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế (IDRC), Global Affairs Canada, và Quỹ William và Flora Hewlett tài trợ. Chương trình do IDRC tổ chức thực hiện thông qua mạng lưới toàn cầu của các đối tác triển khai. Mỗi trung tâm điều phối các nỗ lực trong khu vực, hỗ trợ mạng lưới các tổ chức địa phương và hợp tác xây dựng chương trình nghị sự của khu vực.

Mạng lưới các trung tâm Dữ liệu mở vì sự phát triển đã tham gia nghiên cứu này với mục tiêu xây dựng các cam kết mới về vấn đề giới.

Giới thiệu Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền (FOGO)

Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền sử dụng nghiên cứu và hành động để khuyến khích chính phủ và xã hội dân sự áp dụng những sáng kiến mới nhằm đạt được tiến bộ về giới trong chính phủ mở. Được khởi động trong năm 2017-2018 như một ưu tiên của đồng chủ tịch xã hội dân sự Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (Nathaniel Heller - Kết quả Phát triển (Results for Development)) và Chính phủ Canada, FOGO tận dụng Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở để xây dựng một liên minh toàn cầu với cách tiếp cận Chính phủ mở tập trung vào giới. Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền là sự hợp tác giữa OGP, Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế, Kết quả Phát triển và Chính phủ Canada. Kinh phí hoạt động của sáng kiến do Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Quốc tế và Chính phủ Canada cung cấp.

Nghiên cứu trong khuôn khổ của sáng kiến này sẽ tập trung vào hành động, dựa trên bằng chứng, và nhằm cung cấp thông tin đầu vào cho các nhà cải tổ trong chính phủ và đối tác xã hội dân sự tại các quốc gia thành viên OGP. Trong Giai đoạn I mà chúng tôi đề cập trong ấn phẩm này, mạng lưới của trung tâm Dữ liệu mở vì sự phát triển (OD4D) sẽ tiến hành khảo sát để lập bản đồ thực trạng về cách thức các tiến trình chính phủ mở được thiết kế và bao gồm (hoặc không bao gồm) phụ nữ tại Châu Mỹ Latinh, Châu Á, Châu Phi và Trung Đông, xác định đường cơ sở cũng như đưa ra các khuyến nghị. Giai đoạn II, đang trong tiến trình và với các đối tượng tham gia được lựa chọn thông qua lời kêu gọi nghiên cứu mở toàn cầu, nhằm mục đích hỗ trợ Trung tâm Thông tin Phi châu Tự do, CARE International, Equal Measures 2030, Oxfam Novib, và Tecnicas Rudas tìm hiểu các cam kết và công cụ giới quan trọng.

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

Giới thiệu

Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (OGP) được khởi động năm 2011 như một sáng kiến và nền tảng đa phương, trong đó các chính phủ, thông qua quá trình đồng kiến tạo cùng với khối xã hội dân sự, xây dựng các cam kết cụ thể từ cấp trung ương và địa phương để đi đến hành động nhằm thúc đẩy tính minh bạch và trách nhiệm giải trình, trao quyền cho công dân và khai thác công nghệ mới để tăng cường hoạt động quản trị nhà nước. Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở ra đời với tầm nhìn rộng hướng tới xây dựng các chính phủ ngày càng minh bạch, có trách nhiệm giải trình và đáp ứng tốt hơn công dân của mình, từ đó cải thiện chất lượng quản trị dân chủ, cũng như chất lượng dịch vụ cung cấp cho người dân. Kể từ khi được khởi động vào năm 2011, Sáng kiến Đối tác Chính phủ Mở đã mở rộng nhanh chóng và hiện tại có 99 thành viên tham gia bao gồm các chính quyền cấp quốc gia và địa phương.

Tuy nhiên, các bên liên quan chủ chốt trong và ngoài OGP hiện vẫn đang đặt câu hỏi “Chính phủ mở dành cho những ai?”¹. Tiếng nói của những ai được phản ánh thông qua chính phủ mở, ai đang đóng vai trò chủ đạo trong quá trình ra quyết định, ai đang định hình lộ trình thay đổi, và cuối cùng, ai thực sự được hưởng lợi từ chính phủ mở. **Bởi vì một điều gì đó mang tính mở không có nghĩa là nó có tính bao trùm, trao quyền hay tạo ra cơ hội bình đẳng.**

¹ Edwards, Duncan (2017) Open government or new boys' club? (*Chính phủ mở hay câu lạc bộ mới của nam giới?*) <https://hivos.org/open-government-or-new-boys-club>; Neuman 2014, Peixoto 2016, *Open Heroines Gender Monologues* 2016, *Guardian* 2013

Phụ nữ thường không được hưởng lợi ngang bằng từ chính phủ, họ ít có khả năng tiếp cận với dịch vụ công có chất lượng hơn, có ít đại diện hơn trong chính phủ và ít niềm tin hơn vào tính công bằng của các thể chế.² Đáng chú ý, OGP cũng phải đối mặt với những thách thức và hạn chế tương tự liên quan đến sự tham gia của phụ nữ. Khi chúng tôi bắt tay vào nghiên cứu này trong năm 2017- 2018, chỉ dưới 1% các cam kết của Kế hoạch hành động quốc gia có sự cân nhắc về giới, các nghiên cứu không chính thức cho thấy phụ nữ và các tổ chức đại diện cho phụ nữ ít được mời vào các hoạt động có sự tham gia, dù là trong vai trò của người ra quyết định, đại diện xã hội dân sự hay đầu mối liên hệ. Những cam kết có chú trọng đến vấn đề giới lại thường thiếu tham vọng, tính cụ thể và hoàn thiện.³

Sự khác biệt giới có tác động mạnh mẽ lên cách thức mà nam giới, phụ nữ và những người phi nhị giới tiếp cận, tham gia và tạo ảnh hưởng lên tiến trình chính phủ mở. Ví dụ, việc xác định phạm vi và các kết quả nghiên cứu ban đầu của chúng tôi cho thấy rằng, trong nhiều lĩnh vực quản trị và trong phạm vi lĩnh vực công nói chung trên toàn cầu, phụ nữ thường ít có cơ hội được tham gia vào các tiến trình đồng kiến tạo chính phủ mở (trừ một vài ngoại lệ). Không phải tất cả phụ nữ đều gặp bất lợi như nhau - vẫn có những nữ lãnh đạo mạnh mẽ trong chính phủ mở - mặc dù nói chung, phụ nữ phải vượt qua nhiều định kiến, chuẩn mực văn hóa và những rào cản vô hình khác để thành công. Thiếu nguồn lực, công việc gia đình không được trả lương và kiến thức kỹ thuật cao là những rào cản cố hữu ngăn cản sự tham gia của một số phụ nữ. Những câu hỏi ai là người thiết kế các quá trình, cách thức thực hiện chúng, và những ai có thể tham gia vẫn chưa được giải quyết thấu đáo. Nói ngắn gọn, nghiên cứu của chúng tôi cho thấy một phần do những rào cản này, ở thời điểm hiện tại, phụ nữ chưa thực sự tham gia và có khả năng không được hưởng lợi ở mức độ như nam giới trong chính phủ mở.

2 2019 Edelman Trust Barometer Global Report (2019) (Báo cáo toàn cầu: Phong vũ biểu Edelman 2019) https://www.edelman.com/sites/g/files/aatuss191/files/2019-02/2019_Edelman_Trust_Barometer_Global_Report.pdf

3 OGP Gender Commitments Fact Sheet 2018 (Các cam kết giới OGP 2018) https://www.opengovpartnership.org/sites/default/files/OGP_Fact-Sheet_Gender_November2018.pdf

Mặc dù đóng vai trò hỗ trợ cho các sáng kiến chính phủ mở và tập trung vào giới, hoạt động của khối xã hội dân sự dường như ngày càng thu hẹp ở cấp cơ sở. Họ cũng thiếu nguồn lực và năng lực để tạo ảnh hưởng lên các chương trình nghị sự rộng lớn hơn (Powell 2017). Năm 2015, tuy tính gắn kết chưa cao nhưng Open Heroines đã nổi lên như một mạng lưới của phụ nữ và những người phi nhị giới ở khắp nơi trên thế giới vận động cho chính phủ mở và đóng vai trò quan trọng trên toàn cầu trong việc thúc đẩy trách nhiệm giải trình hướng đến tính bao trùm, tìm cách xoá bỏ các định kiến và rào cản thông qua các nỗ lực vận động nhằm tăng cường không gian, sự hiện diện và ảnh hưởng cho những tiếng nói và quan điểm đa dạng.

Tại Hội nghị Thượng đỉnh Toàn cầu về Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở được tổ chức tháng 7 năm 2018 tại Georgia, , các đồng chủ tọa tiếp theo gồm Chính phủ Canada và Nathaniel Heller đã tuyên bố ủng hộ Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền. Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền sử dụng nghiên cứu và hành động để khuyến khích các chính phủ và xã hội dân sự đấu tranh cho các sáng kiến thúc đẩy bình đẳng giới và công bằng thông qua chính phủ mở trên toàn thế giới. Ấn phẩm này mở đầu loạt bài viết nhằm hỗ trợ các nhà hoạch định chính sách, nhà cải cách và nhà vận động với những phân tích, phát hiện mới cũng như đề xuất nhằm triển khai tiến trình chính phủ mở có sự tham gia hướng đến thay đổi nhận thức về giới.

Sáng kiến Đối tác Chính phủ Mở đang ở thời điểm mang tính bước ngoặt, kèm theo cả cơ hội và rủi ro.

- ▶ **Cơ hội:** Việc triển khai các thực hành chính phủ mở thúc đẩy bình quyền, trong đó chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự và các nhân tố chính trị khám phá tác động của quyền tiếp cận công bằng và bình đẳng với tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình trong việc cải thiện khả năng đáp ứng của chính phủ, chất lượng dịch vụ công và hoạt động xây dựng chính sách, mà kết quả là cải thiện bình đẳng giới và các kết quả phát triển bền vững khác.
- ▶ **Rủi ro:** Việc tiếp tục xây dựng các cam kết cứng nhắc theo kiểu “một mô hình phù hợp cho tất cả” và triển khai các cam kết này mà không cân nhắc đến các khía cạnh như trao quyền, khả năng tiếp cận nguồn lực, các chuẩn mực văn hoá và xã hội, có thể làm hạn chế các tác động tích cực của chính phủ mở, thậm chí đe dọa tính chính danh của phong trào và tầm nhìn của chính phủ mở. Các tiến trình dù với mục đích ban đầu là hướng đến tính “mở” và phi rào cản thậm chí có thể vô tình tạo sự ưu tiên về quyền tiếp cận, triển vọng và nhu cầu của những người có phương tiện và thời gian để tham gia thúc đẩy đối thoại. Điều này có thể làm gia tăng khoảng cách trong cung cấp dịch vụ và tiếp cận quản trị nhà nước tốt.

Cơ hội cho Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

Việc bao gồm phụ nữ, người phi nhị giới, những tiếng nói đa dạng và giao thoa trong công tác quản trị nhà nước không chỉ là một điều đúng đắn cần làm mà nó còn thực sự mang lại lợi ích cho chính phủ, cho xã hội và cho cả nền kinh tế. Theo một nghiên cứu của McKinsey, bình đẳng giới có thể góp phần tăng GDP toàn cầu hàng năm thêm 12 nghìn tỷ USD vào năm 2025.⁴ Phụ nữ được tiếp cận nhiều hơn với giáo dục, việc làm và thu nhập sẽ có ảnh hưởng tích cực lên gia đình từ đó tạo tác động tích cực lên cộng đồng liên quan đến vấn đề sức khỏe và tỷ lệ tử vong.

Đa dạng giới và giao thoa có thể giúp thay đổi cách tiếp cận, quan điểm hay phương pháp, và nghiên cứu cũng cho thấy có thể tạo ảnh hưởng tích cực đến quyết định ưu tiên, cách thức triển khai và cuối cùng là đối tượng hưởng lợi từ các tiến trình chính phủ mở. Có sự khác biệt về giới trong các ưu tiên chính sách, cũng như việc cung cấp nguồn lực và triển khai những ưu tiên này. Phụ nữ có thể sẽ ưu tiên đầu tư cho những vấn đề, chính sách và dịch vụ khác với mối quan tâm của nam giới. Nhiều lĩnh vực ưu tiên của phụ nữ được xem là phù hợp và gắn kết chặt chẽ với Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững. Ví dụ, sự tham gia của phụ nữ trong quản trị hành chính công có liên quan đến việc tăng khả năng tiếp cận với dịch vụ chăm sóc sức khỏe và vệ sinh. Nghiên cứu cho thấy các nữ chính trị gia (nhiều hơn nam giới) thường ưu tiên và giải quyết các vấn đề tác động đến phụ nữ như giáo dục, y tế, hạ tầng cơ sở, bảo vệ môi trường, chính sách phúc lợi, đồng thời họ thường phản đối các chỉ tiêu cho năng lượng hạt nhân và quân sự. Tại Kenya, dường như các bộ có hơn một phần ba công chức là nữ cung cấp dịch vụ hiệu quả hơn (Bộ Năng lượng và Xăng dầu, Bộ Y tế, Bộ Kế hoạch)⁵.

Sự đa dạng trong đội ngũ lãnh đạo cũng góp phần cải thiện tính minh bạch và trách nhiệm giải trình. Một số nghiên cứu cho thấy mối tương quan giữa số lượng công chức được bầu là phụ nữ cao với mức độ tham nhũng thấp hơn⁶ (mặc dù điều này có thể là do phụ nữ không có cơ hội tham gia vào các hoạt động tham nhũng như các đồng nghiệp nam). Các thành phố có nữ thị trưởng thường tuân thủ tốt hơn các yêu cầu về tiếp cận thông tin.⁷

4 McKinsey Global Institute’s (MGI) Power of Parity (2015) (*Sức mạnh của bình đẳng*) <https://www.mckinsey.com/featured-insights/employment-and-growth/how-advancing-womens-equality-can-add-12-trillion-to-global-growth>

5 UNDP Gender Diversity in the State: A Development Accelerator? (*Đa dạng giới trong quản trị nhà nước: Động lực của phát triển?*) pp. 22-23 https://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/democratic-governance/public_administration/gender-diversity-in-the-state.html

6 Close the political gender gap to reduce corruption: How women’s political agenda and risk aversion restricts corrupt behavior (*Thu hẹp khoảng cách giới để giảm tham nhũng: Nghị trình của phụ nữ và e ngại rủi ro có thể giúp hạn chế hành vi tham nhũng như thế nào*) (U4 Brief 2018:3) by Monika Bauhr, Nicholas Charron and Lena Wängnerud <https://www.u4.no/publications/close-the-political-gender-gap-to-reduce-corruption>

7 Does the freedom of information law increase transparency at the local level? Evidence from a field experiment (2018) (*Luật tự do thông tin có làm tăng tính minh bạch ở cấp địa phương? Bằng chứng từ thử nghiệm thực địa*) Peter Spáča, Petr Vodab, Jozef Zagrapanc <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0740624X18300273>

Phụ nữ nắm những vị trí lãnh đạo có thể tạo tác động thay đổi tích cực. Sự gia tăng trong mức độ tham gia của phụ nữ cho thấy tỷ lệ tham chính cũng như niềm tin về vai trò của phụ nữ trong chính trị ngày càng được cải thiện⁸; phụ nữ có xu hướng nắm giữ vị trí lãnh đạo trong đời sống công cộng nhiều hơn khi họ có khả năng ra quyết định cao hơn.

Mặt khác, những xã hội đặc trưng bởi sự hạn chế trong bảo vệ quyền của phụ nữ như quyền tiếp cận với nguồn lực và quyền ra quyết định, kỳ thị giới và bạo lực giới, thường liên quan đến năng suất lao động thấp hơn, kết quả giáo dục kém hơn, sức khỏe và dinh dưỡng trẻ em thấp hơn và tỷ lệ tử vong trẻ em cao hơn, các hệ thống dịch vụ xã hội và y tế quá tải, tăng trưởng kinh tế từ hộ gia đình đến cộng đồng và quốc gia kém hơn.

Thu hẹp khoảng trống dữ liệu về giới trong chính phủ mở: Nâng cao nhận thức về vấn đề giới và giao thoa

Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở nổi lên cùng với phong trào toàn cầu về dữ liệu chính phủ mở. Phong trào chính phủ mở khuyến khích việc xem xét và đánh giá thường xuyên các cam kết, sử dụng Cơ chế Báo cáo Độc lập (IRM) theo mô hình đánh giá đồng đẳng để đo lường tiến bộ trong việc triển khai các cam kết, và sử dụng công cụ theo dõi cam kết để nắm bắt và chia sẻ dữ liệu.

Tuy nhiên, khi bắt tay vào nghiên cứu này, có rất ít hoặc không có dữ liệu định tính về giới ở nhiều điểm dữ liệu khác nhau (điểm dữ liệu có thể là những người ra quyết định chính trong việc thiết lập các uỷ ban kỹ thuật, các đầu mối liên hệ, dữ liệu IRM về tham vấn và sự tham gia). Mặc dù có những cam kết đã được thực hiện tốt để đánh giá và chia sẻ dữ liệu và thông tin, nhưng không thể công bố dữ liệu khi không có dữ liệu nào được thu thập.

Thu hẹp khoảng trống dữ liệu về giới là một mục tiêu tương đối dễ dàng đối với OGP, mặc dù hiện tại chúng ta đang ở giai đoạn đầu của quá trình thay đổi rộng hơn. Một số dữ liệu phân tách và giao thoa đã có sẵn trong OGP, ví dụ, kết quả thực hiện các cam kết chính trong đó OGP đã thiết lập các mục tiêu bình đẳng (điểm dữ liệu có thể là các ban chỉ đạo, các diễn giả của Hội nghị thượng đỉnh OGP). Các nhà nghiên cứu và các học giả cũng đã công bố những dữ liệu khai thác khía cạnh giới liên quan đến tiếp cận thông tin, nỗ lực chống tham nhũng và quản trị tài nguyên thiên nhiên.

8 Change in Women’s Descriptive Representation and the Belief in Women’s Ability to Govern: A Virtuous Cycle (*Thay đổi nhận thức về sự tham gia và năng lực của phụ nữ trong quản trị nhà nước: Một chu kỳ đạo đức*) <https://doi.org/10.1017/S1743923X12000487>

Tuy nhiên OGP, các nhóm xã hội dân sự và các chính phủ có thể và cần tăng cường hơn nữa công tác thu thập và chia sẻ dữ liệu về giới (và dữ liệu giao thoa) trên các khía cạnh chính như mức độ đại diện, sự tham gia và cam kết (lưu ý vấn đề bảo vệ dữ liệu và bảo vệ các quyền). Các dữ liệu phân tách sẽ cung cấp thông tin đầu vào cho chính phủ mở thúc đẩy bình quyền, giúp làm rõ những vấn đề còn chưa sáng tỏ từ đó thúc đẩy sự thay đổi, học hỏi và đánh giá tiến bộ cũng như tác động qua thời gian.

Dữ liệu phân tách giới có thể trở thành một công cụ quan trọng để giải quyết những bất cập trong các cách tiếp cận mù giới cũng như giúp xác định các thiếu hụt, định kiến, thiên vị và cơ hội để can thiệp. Các cam kết liên quan đến việc thu thập, chuẩn hoá và chia sẻ dữ liệu có thể là bước đầu quan trọng để xem xét đầy đủ phạm vi của khoảng cách giới và hướng tới việc xây dựng các chính sách và dịch vụ đáp ứng tốt hơn.

Hành động hướng tới Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

Báo cáo tổng hợp này nhằm cung cấp cho các chính phủ và các bên tham gia xã hội dân sự những phân tích, phát hiện quan trọng cũng như khuyến nghị được đúc rút từ nghiên cứu chính phủ mở được thực hiện tại 12 quốc gia trên khắp Châu Mỹ, Châu Á, Châu Phi và Trung Đông. Nhận thấy những thiếu sót trong vấn đề dữ liệu, hướng dẫn và thực hành, trong khoảng thời gian từ cuối năm 2018 đến đầu năm 2019, chúng tôi đã mở rộng nghiên cứu để tiến hành một phân tích tập trung vào giới về “Cách thức chính phủ mở đã được tiến hành”, lập bản đồ cơ sở về các tiến trình chính phủ mở hiện nay, xác định các thực hành tốt, các thách thức, bất cập trong cách tiếp cận, và cơ hội để đa dạng hoá các bên liên quan tham gia tiến trình Chính phủ mở.

Các nghiên cứu trường hợp tập trung vào hai lĩnh vực chính:

- ▶ Tìm hiểu mức độ lồng ghép giới của các tiến trình chính phủ mở (các hoạt động, chính sách và thủ tục giúp nâng cao tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình), đặc biệt chú trọng vào khía cạnh đồng kiến tạo Kế hoạch hành động quốc gia và các cam kết:
 - ▶ Mức độ tham gia (không tham gia) của phụ nữ trong tiến trình chính phủ mở
 - ▶ Mức độ tham gia của các tổ chức đấu tranh vì bình đẳng giới và quyền của phụ nữ trong chính phủ mở
 - ▶ Nếu phù hợp, tìm hiểu mức độ mà sự tham gia đa dạng ảnh hưởng (hoặc không ảnh hưởng) đến quá trình xây dựng các cam kết của Kế hoạch hành động quốc gia.

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền là gì?

Trọng tâm của chính phủ mở thúc đẩy bình quyền là ý tưởng về cách tiếp cận công bằng và bình đẳng nhằm thúc đẩy tính minh bạch, sự tham gia và trách nhiệm giải trình từ chính phủ, đảm bảo rằng chính phủ đáp ứng nhu cầu đa dạng và theo giới của mọi công dân, và rằng việc triển khai các sáng kiến đó phải mang tính nhạy cảm giới.

Về mặt vận hành, điều này có nghĩa là lồng ghép giới vào cách tiếp cận, quy trình và chiến lược của chính phủ mở, đồng thời đặt mục tiêu vào các sáng kiến với các kết quả và các nhóm cụ thể.

Các nguyên tắc hướng dẫn:

- ▶ **Thay đổi động lực giới để trao quyền cho phụ nữ và trẻ em gái làm lãnh đạo: phụ nữ phải trở thành nhân tố của sự thay đổi;**
- ▶ **Nhận thức rằng không phải tất cả phụ nữ đều gặp bất lợi như nhau và rằng sự thay đổi cần phù hợp với nhu cầu của phụ nữ và người phi nhị giới ở mọi tầng lớp, chủng tộc, tính dục, năng lực, dân tộc, tôn giáo và văn hóa;**
- ▶ **Thay đổi cần thách thức các cấu trúc quyền lực kiểm soát bởi nam giới: chúng ta phải hỗ trợ những môi trường tạo thuận lợi cho phép phụ nữ phát triển và lãnh đạo;**
- ▶ **Phụ nữ phải có tiếng nói trong những thay đổi có ảnh hưởng đến họ;**
- ▶ **Các phong trào phụ nữ có thể là con đường thay đổi hiệu quả giúp nâng cao bình đẳng giới;**
- ▶ **Bằng cách theo đuổi các cách tiếp cận mang tính bao trùm hơn, chúng ta sẽ tạo cơ hội tham gia không chỉ cho phụ nữ mà còn cho cả các nhóm yếu thế khác do bản sắc của họ.**

- ▶ Bao gồm các cam kết nhạy cảm giới (hoặc thay đổi nhận thức về giới)
- ▶ Xác định đòn bẩy thay đổi để đề cao chính phủ mở thúc đẩy bình quyền
- ▶ Tìm hiểu các nỗ lực hiện tại để khuyến khích các thực hành mở, bao trùm và đáp ứng
- ▶ Cơ hội hình thành các cam kết có tác động lớn hơn đối với phụ nữ

Các nghiên cứu trường hợp được lựa chọn có chủ đích để bao gồm các quốc gia trong đó chính phủ đã có những nỗ lực thúc đẩy bình đẳng giới, dù là thông qua một cam kết trong Kế hoạch hành động quốc gia hay thông qua hoạt động của các hiệp hội phụ nữ tại địa phương. Nghiên cứu sơ cấp, bao gồm các cuộc phỏng vấn, nghiên cứu trường hợp và thảo luận nhóm với nhiều bên liên quan trong sáng kiến chính phủ mở, đã được thực hiện bởi các chuyên gia thuộc mạng lưới Dữ liệu mở vì sự phát triển. Để phù hợp với phương pháp luận trong nghiên cứu về nữ quyền, kết quả nghiên cứu đã được chia sẻ và xác minh với các bên liên quan ở địa phương. Các nghiên cứu trường hợp đã được thiết kế dựa trên một số so sánh, đồng thời tìm hiểu bối cảnh và nhu cầu địa phương.

Nghiên cứu này nhằm xác định các hoạt động hiện nay, hỗ trợ hành động và cung cấp một cơ sở để đánh giá tiến bộ trong tương lai. Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền hỗ trợ xây dựng một nghiên cứu bổ sung nhằm tìm hiểu cách thức mà chính phủ

mở và các cam kết quốc gia có thể thúc đẩy các vấn đề bình đẳng giới, chẳng hạn như dữ liệu liên quan đến các vụ sát hại phụ nữ, hoạt động mua sắm đấu thầu nhạy cảm giới và khoảng cách thu nhập. Cuối cùng, sáng kiến thiết lập một liên minh các đối tác quốc tế nhằm thúc đẩy và duy trì trọng tâm về giới và tính bao trùm trong chính phủ mở cho các năm tiếp theo.

Các nguyên tắc của phong trào nữ quyền phù hợp với tiến trình Chính phủ mở: sử dụng quyền lực để tạo thay đổi tích cực, các hình thức “hợp tác sáng tạo” có ảnh hưởng đến các chuẩn mực xã hội, văn hóa và quy trình để thúc đẩy quyền phụ nữ trên toàn thế giới. Chương trình nghiên cứu chính phủ mở thúc đẩy bình quyền sẽ tiếp tục kiểm chứng giả thuyết của chúng tôi, theo đó sự tham gia tiến trình OGP càng mang tính bao trùm thì càng đem lại những kết quả tốt hơn và/hoặc khác biệt so với cách tiếp cận mù giới (Xem Phụ lục A trình bày các kết quả nghiên cứu của Sáng kiến chính phủ mở thúc đẩy bình quyền 2018). Chương trình hoạt động này sẽ tiếp tục xây dựng các công cụ dựa trên bằng chứng và tìm hiểu các cam kết, lĩnh vực và cách tiếp cận cụ thể, với tầm nhìn đầy tham vọng là tiếp tục thách thức các cấu trúc quyền lực và chuẩn mực văn hóa cố hữu. Đây sẽ là một quá trình phức tạp nhưng đáng để theo đuổi.

A photograph of three young women sitting on a wooden bench in a field of tulips. They are holding hands in a circle, suggesting a supportive or therapeutic session. The woman on the left wears a red and white striped shirt and blue jeans. The woman in the middle wears a grey knit top and blue jeans. The woman on the right wears a light blue denim jacket over a white floral shirt and distressed blue jeans. The background is filled with rows of tulips in various colors, including red and yellow, under bright sunlight.

Nghiên cứu
trường hợp:

The background of the entire page is a photograph showing the silhouettes of several people in the foreground, looking out towards a sunset or sunrise. The sky is filled with soft, horizontal bands of orange, pink, and light blue. The people are mostly in silhouette, with their faces and features obscured by the dark foreground. One person on the left is seen in profile, looking towards the right. Another person in the center has their back to the camera, looking out at the horizon. The overall mood is contemplative and serene.

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền ở Châu Mỹ Latinh

Bài học từ Mexico, Costa Rica, và Uruguay

Điều phối viên: Silvana Fumega

Trưởng nhóm nghiên cứu: Brando Flores

Các nhà nghiên cứu: Susana Soto (Costa Rica), Silvina Font (Uruguay), và Sofia Villalba Laborde (Uruguay)

Sáng kiến Dữ liệu mở Châu Mỹ Latinh (ILDA), thông qua thiết kế và triển khai các công cụ định tính, đã thực hiện nghiên cứu nhằm tìm hiểu mức độ và cách thức tham gia vào tiến trình chính phủ mở của phụ nữ ở Costa Rica, Mexico và Uruguay đồng thời xác định những yếu tố có thể giúp thúc đẩy hơn nữa các cam kết về bình đẳng và công bằng. Nghiên cứu và báo cáo tìm cách cải thiện thiết kế của quá trình đồng kiến tạo trong các cam kết quốc gia và làm nổi bật các điều kiện cần thiết giúp đảm bảo tính bao trùm thực chất.

Costa Rica gia nhập Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (OGP) năm 2012 và hiện đang triển khai kế hoạch hành động lần thứ ba. Kế hoạch hành động này lần đầu tiên đưa ra một cam kết đặc biệt tập trung vào phụ nữ và hướng đến cải thiện bình đẳng giới, và một cam kết thứ hai nhằm xây dựng một chương trình đào tạo dành cho các nữ chính trị gia, trong bối cảnh Costa Rica tổ chức bầu cử vào năm 2018. Nhìn chung, về mục tiêu tăng cường sự tham gia của phụ nữ và xóa bỏ các bất bình đẳng hiện có, mặc dù đã có những tiến bộ đáng kể thể hiện qua một số khía cạnh của chính sách công và quy định pháp luật, thực trạng cho thấy vẫn có những lỗ hổng trong chất lượng cuộc sống và khả năng thực hành các quyền của phụ nữ.

Kế hoạch hành động đầu tiên của Mexico triển khai năm 2011 tập trung vào cải thiện hiệu quả trong quản lý ngân sách nhà nước, nâng cao trách nhiệm giải trình của doanh nghiệp, cải thiện dịch vụ công và liêm chính. Khi Mexico gia nhập OGP, quốc gia này đã đạt được tiến bộ đáng kể để đáp ứng mặt bằng chung của khu vực, chủ yếu trong lĩnh vực tiếp cận với thông tin công. Tuy nhiên, có thể nhận thấy sự suy giảm về khả năng tiếp cận dịch vụ công và nỗ lực triển khai chính sách công với quan điểm giới mới chỉ nhen nhóm. Chỉ một phần ba các chính sách công về hỗ trợ của liên bang và tiểu bang (và một nửa số biện pháp can thiệp cấp thành phố) được thiết kế phân biệt theo giới, theo hình thức hỗ trợ, phương thức cung cấp và lựa chọn người thụ hưởng. Tuy nhiên, cần lưu ý là nghiên cứu này được thực hiện trong bối cảnh chuyển giao nhiệm kỳ tổng thống, khi chính quyền cũ bị cáo buộc có hành vi gián điệp đối với phóng viên và các nhà hoạt động xã hội, chính quyền mới đã thúc giục xác định rõ ràng vấn đề này trong chương trình nghị sự của mình. Tình hình này đã tác động lên quá trình xây dựng các cam kết OGP của kế hoạch hành động lần thứ ba, bao gồm một cam kết về quyền bình đẳng.

Giống như Mexico, Uruguay bắt đầu tham gia OGP từ năm 2011. Các tiến trình chính phủ mở ở Uruguay được xây dựng trong không gian đối thoại giữa các chủ thể nhà nước và Mạng lưới Chính phủ mở, trong phạm vi Chính phủ điện tử và Hiệp hội thông tin và tri thức. Trong bối cảnh này, các cuộc họp hàng tháng và các hoạt động đã được tổ chức để củng cố nhóm công tác và quá trình đồng kiến tạo kế hoạch hành động. Kết quả, Uruguay đã hoàn thiện việc xác định kế hoạch hành động lần thứ tư của mình cuối năm 2018. Liên quan đến vấn đề giới, Uruguay đã có những tiến bộ đáng kể với việc thông qua một số luật nhằm cải thiện sự bình đẳng và các quyền. Những tiến bộ trong lập pháp này tương phản với sự cố hữu của bạo lực giới và những trở ngại trong việc thực thi các quyền sinh sản và tình dục ở nước này. Mức độ tham chính của phụ nữ ở Uruguay vẫn còn nhiều hạn chế.

Nhìn chung, phụ nữ Châu Mỹ Latinh vẫn đang phải đối mặt với rất nhiều thách thức. Theo Báo cáo khoảng cách giới năm 2018, một số quốc gia ở Châu Mỹ Latinh đang thực hiện khá tốt trong đó ba quốc gia mục tiêu đều được xếp hạng trên mức trung bình toàn cầu. Tuy nhiên khi xem xét kỹ các chỉ số, có một khoảng trống rõ rệt về “Sự tham gia và cơ hội kinh tế”, với mức lương của phụ nữ giảm, nhiều rào cản gia nhập thị trường lao động và tỷ lệ nghèo đói cao hơn. Trong bối cảnh này, để hiểu đầy đủ mối tương quan giữa các tiến trình OGP và cách tiếp cận thúc đẩy bình quyền ở ba quốc gia được chọn, chúng tôi sẽ trình bày tóm tắt các đặc điểm quan trọng liên quan đến các trụ cột chính của chính phủ mở và khuyến nghị để cải thiện.

Câu hỏi nghiên cứu và phương pháp luận

Mục tiêu chính của nghiên cứu là xác định liệu phụ nữ có được tham gia và tìm hiểu cách thức để phụ nữ tham gia vào tiến trình OGP tại ba nước Châu Mỹ Latinh (Mexico, Costa Rica và Uruguay) và để xác định các yếu tố góp phần thúc đẩy các cam kết về điều kiện công bằng và bình đẳng giới.

Thông qua việc thiết kế và triển khai chiến lược cũng như các công cụ định lượng, nghiên cứu này nhằm giải đáp các câu hỏi liên quan đến rào cản và thách thức đối với phụ nữ để tham gia vào tiến trình chính phủ mở, tiếp cận thông tin và dữ liệu, và yêu cầu trách nhiệm giải trình. Phân tích giới cho phép phân biệt tác động đối với phụ nữ và nam giới, bao gồm các khía cạnh sức khỏe, phúc lợi, vị thế và các điều kiện quan trọng khác. Phân tích giới cũng hỗ trợ xác định những hành động cần thiết để thu hẹp khoảng cách hiện tại. Các cuộc phỏng vấn bán cấu trúc đã được thực hiện để có được các thông tin này, với một loạt các câu hỏi định hướng xung quanh các tiến trình OGP. Tổng cộng, 40 cuộc phỏng vấn trực tiếp đã được thực hiện (15 ở Mexico, 16 ở Uruguay và 9 ở Costa Rica), bao gồm các cơ quan chính phủ, các nhà lãnh đạo chính phủ mở, cán bộ triển khai, cán bộ thông tin và chuyên gia trong nhiều lĩnh vực khác nhau như giới, minh bạch, trách nhiệm giải trình, dữ liệu mở và công nghệ.

Các phát hiện

Sự tham gia

- ▶ Khảo sát cho thấy quá trình tham gia vẫn mang tính tập trung ở cả ba quốc gia. Mặc dù một số nỗ lực đã được thực hiện để phân cấp quá trình đồng kiến tạo, hoạt động này vẫn chủ yếu tập trung ở các thành phố lớn và khu vực đô thị, trong khi các nhóm phụ nữ lại nằm rải rác ở những nơi khác.
- ▶ Một phát hiện khác cũng cho thấy chính phủ mở là một lĩnh vực có tính kỹ thuật cao đòi hỏi những người muốn tham gia phải hiểu rõ các khái niệm để tiến trình đồng kiến tạo thực sự hiệu quả.
- ▶ Các nhóm phụ nữ ít có cơ hội được tham gia do phải đối mặt với các vấn đề cấp bách mỗi ngày trong điều kiện nguồn lực hạn chế ở cấp cơ sở, chẳng hạn như bạo lực, những vấn đề mà OGP không giải quyết.
- ▶ Các tổ chức phụ nữ cấp cơ sở cũng không được khuyến khích tham gia, vì nền tảng chính phủ mở ở các quốc gia này hầu như chỉ tập trung vào một nhóm nhỏ các tổ chức ưu tú, hoạt động cấp địa phương bị gạt ra ngoài lề hoặc tách biệt hoàn toàn khỏi các cuộc thảo luận và quá trình đồng kiến tạo ở cấp quốc gia.
- ▶ Phụ nữ cũng khó cam kết vào các tiến trình với các cuộc họp kéo dài, trong khi họ không có ai để hỗ trợ công việc gia đình hay chăm sóc con nhỏ, những công việc mà theo truyền thống được giao phó cho phụ nữ. Điều này cùng với nguồn lực hạn chế khiến các nhóm phụ nữ không có điều kiện tham gia vào các quá trình đồng kiến tạo kéo dài, và đây tiếp tục là thách thức chính để đạt được sự tham gia thực chất và đa nguyên. Như vậy, không gian chính phủ mở vẫn đang thiếu nguồn lực. Như một nhà lãnh đạo giới của Uruguay khẳng định “*Việc giám sát các cam kết đòi hỏi thời gian trong khi các tổ chức xã hội dân sự lại thường thiếu thời gian. Công việc này đòi hỏi sự chuẩn bị, theo sát, kiên trì và trang bị kiến thức. Chúng tôi không có thời gian, kinh phí, hay kiến thức chuyên môn để đáp ứng đầy đủ công việc.*”

- ▶ Hơn nữa, mặc dù mức độ tham gia của phụ nữ trong tiến trình OGP ở Uruguay là khá cao so với hai quốc gia còn lại, các nhóm phụ nữ tham gia không có sự đa dạng. Trên thực tế, ngay từ đầu chỉ có ba tổ chức với chuyên môn cụ thể về giới tham gia các cơ hội đồng kiến tạo.
- ▶ Ở cả ba quốc gia mục tiêu, tỷ lệ tham gia của các tổ chức xã hội dân sự đại diện cho phụ nữ đều rất thấp, cả về số lượng cũng như tham vọng chung rằng phụ nữ sẽ không chỉ tham gia mà còn góp phần xây dựng khái niệm cũng như gắn kết vào suốt tiến trình OGP.

Các cam kết

Theo hướng tích cực, các cam kết giới bắt đầu được lồng ghép vào tiến trình OGP. Tuy nhiên, một số thành viên xã hội dân sự nhấn mạnh rằng cách tiếp cận giới vẫn chưa được áp dụng cho các lĩnh vực khác và mới chỉ dừng ở “các vấn đề cụ thể của phụ nữ”, và chưa có cách tiếp cận theo chiều ngang đối với tất cả các lĩnh vực quản trị.

Các phát hiện theo chủ đề

Tiếp cận thông tin

Một trong những trụ cột cơ bản của chính phủ mở là tính minh bạch, nói rộng hơn, là khả năng của người dân trong việc tiếp cận các thông tin cần thiết để hiểu được hành động của các cơ quan quản lý nhà nước. Hiểu theo nghĩa này, tất cả các nguồn thông tin đều đồng tình rằng phụ nữ phải đối mặt với những rào cản khó khăn, như các yếu tố cấu trúc và văn hóa, khi tìm cách tiếp cận thông tin công.

Một số quốc gia trọng điểm, cụ thể là Mexico, đã có những cải thiện đáng kể về môi trường pháp lý, tuy nhiên quyền tiếp cận thông tin của phụ nữ và phân tách dữ liệu theo giới không được phản ánh trong thực tế.

Cho đến nay, các cơ chế và chiến lược thể chế hướng đến giảm bất bình đẳng và/hoặc tạo điều kiện bình đẳng trong quan hệ giới để điều chỉnh việc tiếp cận thông tin đã không được xây dựng hoặc triển khai.

Công nghệ và Dữ liệu mở

Công nghệ là một trong những công cụ chính của OGP để đạt được tham vọng tăng cường tính minh bạch và sự tham gia. Tuy nhiên, kết quả nghiên cứu cho thấy khả năng tiếp cận công nghệ phụ thuộc vào nhiều yếu tố bao gồm giới, điều kiện kinh tế xã hội và khoảng cách địa lý từ các thành phố đông dân cư. Đây là mối quan tâm đặc biệt khi các cam kết của chính phủ mở đặt mục tiêu vào phụ nữ, nhưng như trong trường hợp của Costa Rica, lại tập trung vào các nền tảng công nghệ.

Trong nhiều trường hợp, các tổ chức phụ nữ không được chuẩn bị để giải quyết các thiếu hụt công nghệ, cùng với những kỹ năng cần thiết để sử dụng công nghệ trong xã hội. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý rằng ngay cả trong phong trào nữ quyền ít mang tính thể chế và rời rạc hơn, ví dụ như ở Mexico, thì cũng ngày càng có nhiều tổ chức biết cách ứng dụng công nghệ.

Cuối cùng, lồng ghép giới trong hệ thống giáo dục là phương tiện để hướng trẻ em gái vào các lĩnh vực xã hội và văn hóa, duy trì sự hiện diện của trẻ em gái trong lĩnh vực CNTT-TT, mặc dù sự hiện diện đó còn ít ỏi. Phụ nữ có ít thời gian rảnh rỗi hơn nam giới và chịu nhiều thiệt thòi hơn bởi gánh nặng nghèo đói, đặc biệt là nghèo thời gian. Khoảng cách giữa nam giới và phụ nữ càng rõ ràng hơn khi chúng ta tập trung vào khía cạnh công nghệ.

Liên quan đến vấn đề dữ liệu, cách tiếp cận giới không được các tổ chức công áp dụng khi thu thập hay phân tích dữ liệu. Ví dụ, khi tìm hiểu về sự tham gia và mức độ đại diện trong lĩnh vực chính trị của phụ nữ bản địa, hay tình trạng bạo lực tình dục cũng như khả năng tiếp cận với dịch vụ chăm sóc sức khỏe tình dục và sinh sản ở các bé gái và thanh thiếu niên, chúng tôi nhận thấy rằng có rất ít số liệu chính thức hoặc thiếu cách tiếp cận cần thiết để nắm bắt cách giải quyết. Tuy nhiên, đáng chú ý là nhiều nhóm xã hội dân sự mới, dự án báo chí hay cộng đồng các chuyên gia công nghệ đã bắt tay vào các dự án riêng để thu thập các dữ liệu quan trọng này.

Liên quan đến phân tách dữ liệu theo giới tính và giới, chúng tôi nhận thấy sự thiếu hụt về năng lực hay thiết kế để phân biệt giữa các giới (không chỉ theo giới tính trong các nhóm nhị giới), theo hình thức hỗ trợ, phương thức thực hiện và lựa chọn người thụ hưởng, và càng ít hơn nữa đối với các biến số quan trọng khác như nguồn gốc dân tộc hoặc bản sắc. Mặc dù đã có những nỗ lực ban đầu, ý kiến chung của các chuyên gia được phỏng vấn là nỗ lực thiết lập văn hóa và định nghĩa về xây dựng chính sách công dựa trên dữ liệu về phụ nữ và quyền của phụ nữ vẫn còn nhiều thiếu sót và hạn chế.

Khuyến nghị

Nghiên cứu này chủ yếu tập trung giải đáp các câu hỏi nhằm giúp chúng ta hiểu rõ hơn các rào cản và thách thức đối với phụ nữ và các nhóm phụ nữ để tham gia vào các tiến trình của chính phủ, tiếp cận thông tin, yêu cầu trách nhiệm giải trình, tiếp cận và sử dụng công nghệ. Sau khi xem xét các phát hiện và thách thức, chúng tôi đưa ra những khuyến nghị sau nhằm cải thiện sự tham gia tích cực của phụ nữ:

Sự tham gia

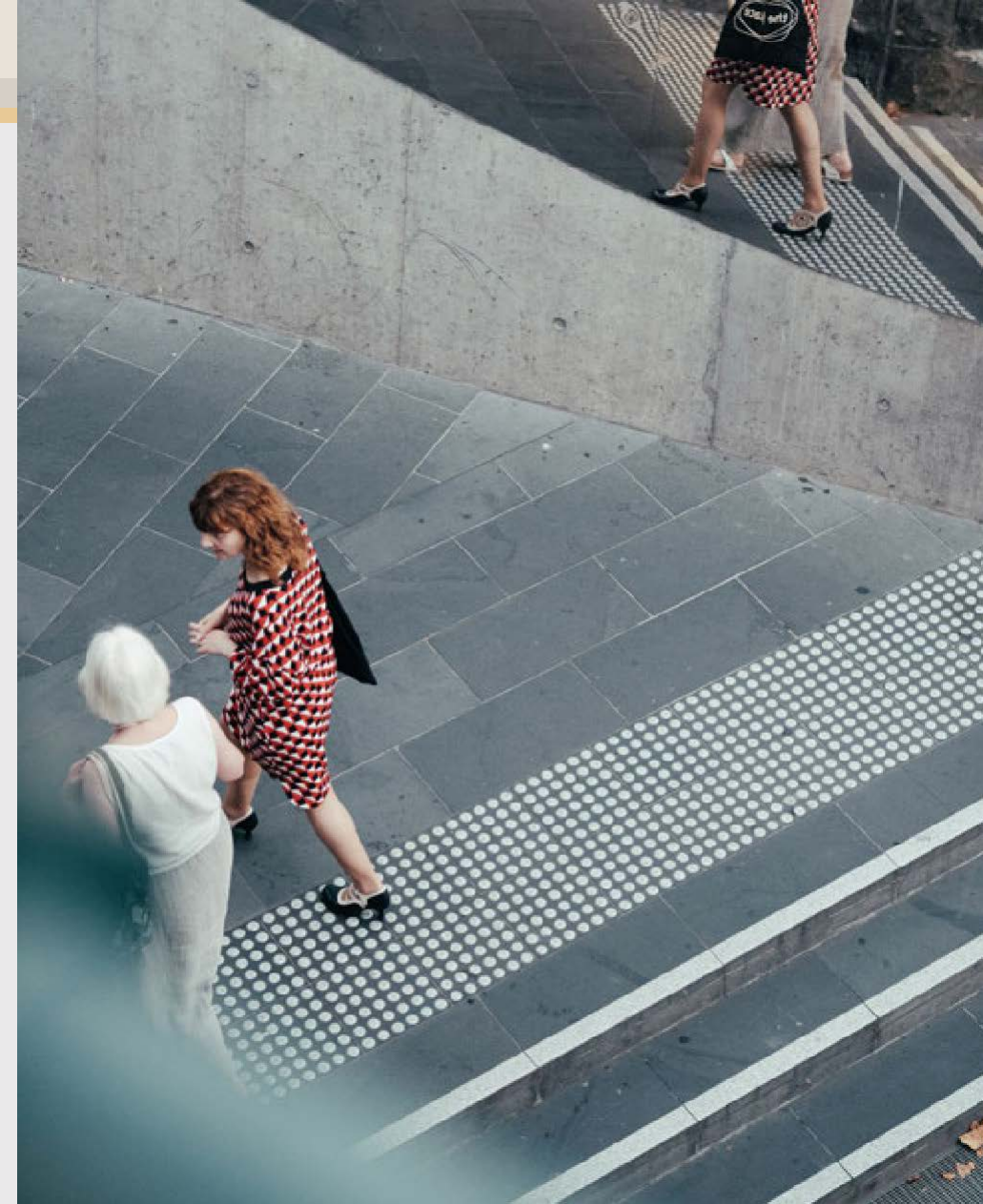
Cần tìm cách làm cho các khái niệm về chính phủ mở (OGP) trở nên rõ ràng hơn.

Giá trị về nguyên tắc của OGP và các tiến trình chính phủ mở cần được chia sẻ rộng rãi hơn, đặc biệt là với các nhóm phụ nữ và các nhóm yếu thế khác.

Sự nhấn mạnh vào các khái niệm như “tính minh bạch” và “trách nhiệm giải trình”, bên cạnh các khái niệm khác, khiến nhiều người gặp khó khăn trong việc tìm kiếm mối tương quan trong cuộc sống hàng ngày. Cần cải thiện công tác tuyên truyền về các quá trình và ý tưởng của chính phủ mở, để mọi người có thể liên hệ những khái niệm đó với các quyết định ảnh hưởng đến điều kiện sống của họ.

Cần có các nỗ lực để hỗ trợ phụ nữ vượt qua rào cản tham gia quá trình đồng kiến tạo, như thời gian, khoảng cách địa lý, nguồn lực và kiến thức. Ngoài ra, cần tìm cách thu hẹp khoảng cách thành thị và nông thôn.

- ▶ Ngoài thủ đô và các thành phố lớn, phụ nữ ở các khu vực khác gặp nhiều rào cản hơn và ít được giao vai trò lãnh đạo trong các quá trình đồng kiến tạo. Do đó, cần có các nỗ lực không chỉ trong khuôn khổ OGP để tăng cường sự tham gia của phụ nữ ở khu vực nông thôn và trong đời sống công cộng theo cách rộng hơn. Những rào cản tiếp cận này, trong bối cảnh cách biệt giữa thành thị và nông thôn, có mối tương quan với sự tham gia không đồng đều của các tổ chức phụ nữ trong các tiến trình và cam kết OGP ở các vùng xa thủ đô và thành phố lớn.
- ▶ Một yếu tố khác cũng chịu tác động của khoảng cách thành thị - nông thôn là khả năng tiếp cận công nghệ. Vì công nghệ là một công cụ quan trọng trong việc triển khai, và trong công tác truyền thông của các tiến trình OGP, điều quan trọng là cần đảm bảo mọi người đều có khả năng tiếp cận với công nghệ và có kiến thức cần thiết để sử dụng công nghệ.

- ▶ Đối với các tổ chức và xã hội dân sự được thể chế hóa với cơ cấu và nhân sự đơn giản hơn, chẳng hạn các tổ chức cấp cơ sở, cần đảm bảo các nguồn lực cần thiết, bao gồm kinh phí, đào tạo, tài liệu ..., để duy trì sự tham gia hiệu quả.
- ▶ Việc lập bản đồ có hệ thống các tổ chức cũng là bước quan trọng để tiến tới một quá trình mang tính bao trùm hơn. Việc kết nối các tổ chức phụ nữ hoạt động ở cả cấp trung ương và địa phương có thể góp phần nâng cao nhận thức của cán bộ, công chức ở các cấp chính quyền khác nhau. Chuyên môn của các tổ chức này trong lĩnh vực hoạt động xã hội hay nhân quyền có thể giúp các cán bộ, công chức khu vực dịch vụ công đưa ra cam kết tiếp thu kiến thức và công cụ mới. Ngoài ra, việc lập bản đồ và hệ thống hóa có thể hỗ trợ kết nối với các tổ chức có cùng chí hướng ở một số quốc gia trong khu vực để giúp họ mở rộng phạm vi ảnh

hưởng. Đi kèm với quá trình kết nối này có thể là một chương trình học bổng để trao đổi kinh nghiệm và nâng cao hiệu quả hoạt động.

- ▶ Để khuyến khích sự tham gia của các cá nhân, quá trình tham gia cần được thiết kế với các cơ chế hỗ trợ để thúc đẩy tính bao trùm, chẳng hạn như giờ giấc thích hợp cho các cuộc họp, địa điểm dễ tiếp cận bằng phương tiện giao thông công cộng, đảm bảo không gian và điều kiện chăm sóc trẻ. Sự tham gia bình đẳng trong các tiến trình chính phủ mở không chỉ thể hiện ở số lượng người tham gia mà còn ở cả vai trò họ nắm giữ.

Cam kết nâng cao nhận thức giới:

- ▶ Các cam kết cần gắn với các công cụ quốc tế khác, như các Mục tiêu phát triển bền vững (SDG) của Liên Hợp Quốc, để hỗ trợ lẫn nhau và phát huy hiệu quả. Ví dụ, sự kết nối giữa các Mục tiêu phát triển bền vững của Costa Rica với các cam kết bình đẳng giới đã giúp mở rộng sự tham gia của các tổ chức phụ nữ và các chuyên gia về giới trong cộng đồng chính phủ mở. Kết quả, các cam kết cụ thể về bình đẳng giới đã được xây dựng.
- ▶ Tăng cường phân tích dữ liệu theo giới (và không chỉ nhị giới) là yếu tố quan trọng giúp nắm bắt tác động của các chính sách khác nhau lên các nhóm cụ thể. Dữ liệu là yếu tố đầu vào hỗ trợ việc ra quyết định và xây dựng các công cụ cho phép phụ nữ và các nhóm phụ nữ tham gia bình đẳng và hòa nhập hơn nữa trong đời sống công cộng, giúp làm sáng tỏ các vấn đề liên quan đến các nhóm yếu thế trong số liệu thống kê và dữ liệu công khai. Ngoài ra, OGP có thể sử dụng dữ liệu mở về phụ nữ trong các cuộc đối thoại về các vấn đề xã hội, từ đó thiết lập không gian cho các cam kết OGP mới hướng tới thay đổi nhận thức về giới trong tương lai.
- ▶ Khuyến khích sự tham gia của các nhân tố khác nhau trong xã hội dân sự, bao gồm cả giới truyền thông, để bổ sung hoặc kiểm chứng dữ liệu chính thức nhất định khi tiếp cận các vấn đề phức tạp hơn. Từ góc nhìn này, thông tin/dữ liệu từ các nguồn khác nhau sẽ bổ sung và làm phong phú hơn nữa dữ liệu về các vấn đề liên quan đến bạo lực giới, sức khỏe tình dục và sinh sản, v.v. Sự tham gia của giới truyền thông và các tổ chức xã hội dân sự là nhân tố chính trong việc phát triển các loại dữ liệu này.

OGP cần thiết lập các thước đo để đánh giá và kiểm chứng tiến bộ của các biến số cụ thể về sự tham gia của phụ nữ và các nhóm phụ nữ trong các tiến trình và các cam kết. Cần nhắc sử dụng Cơ chế đánh giá độc lập (IRM) để đánh giá tính nhạy cảm giới của các tiến trình OGP cũng như xây dựng các thước đo nhằm đo lường tiến bộ và thất bại trong cách tiếp cận chính phủ mở thúc đẩy bình quyền.

Có chủ đích hay chỉ là sự trùng hợp?

Vai trò của phụ nữ trong Chính phủ mở ở các quốc gia Châu Á tiên phong trong phong trào OGP - Ví dụ của Philippines và Indonesia

Michael P. Canares

Deborah Irene Christine Glenn Maail

Phòng thí nghiệm Dữ liệu mở tại Jakarta của World Wide Web Foundation

Tại Châu Á, các chính phủ Indonesia và Philippines là những thành viên tiên phong của phong trào OGP. Cả hai chính phủ đều đã khởi động những sáng kiến thu hút sự tham gia của người dân trong việc chuẩn bị, triển khai và giám sát Kế hoạch hành động quốc gia OGP, tuy nhiên cơ chế thể chế và quá trình đồng kiến tạo là khác nhau giữa hai quốc gia.

Tương tự, vai trò của phụ nữ trong các quá trình đồng kiến tạo ở cấp trung ương và địa phương có sự khác nhau đáng kể do sự khác biệt về bối cảnh. Ví dụ, Philippines được

xếp hạng thứ 10 trên toàn cầu về thu hẹp khoảng cách giới năm 2017, với điểm số khá cao trong lĩnh vực giáo dục và trao quyền chính trị (WEF, 2017). Trong khi đó, Indonesia tụt hậu phía sau ở thứ hạng 84, với điểm số thấp về mức độ tham gia chính trị.

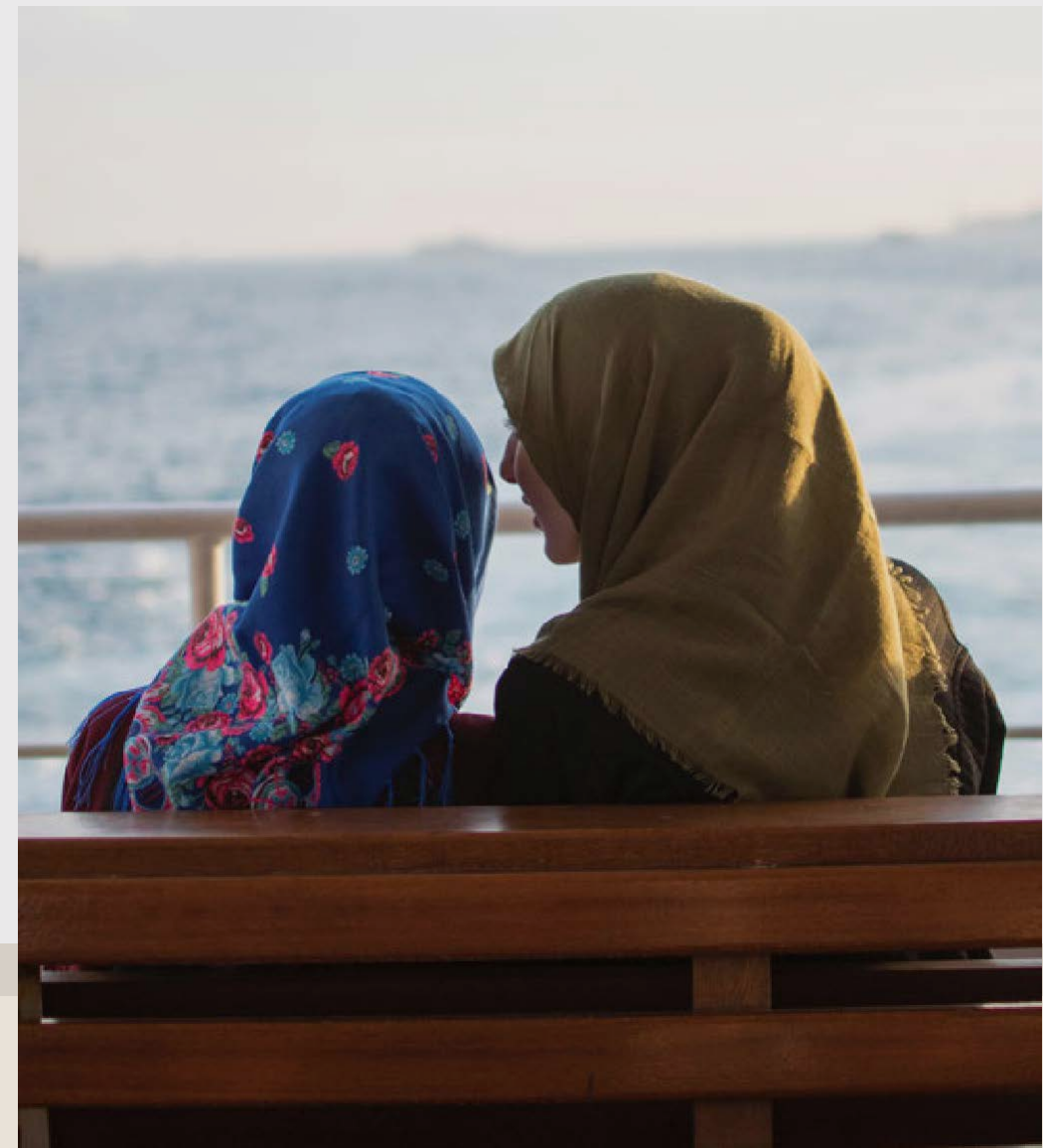
Nghiên cứu này đánh giá cách thức phụ nữ tham gia các tiến trình OGP và mức độ mà các vấn đề và mối quan tâm của họ được đưa vào Kế hoạch hành động quốc gia OGP do chính phủ và đại diện xã hội dân sự đồng kiến tạo. Indonesia và Philippines được lựa chọn cho nghiên cứu này vì đây là hai quốc gia sáng lập Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở và có con đường phát triển cũng như cách tiếp cận giới khác nhau, do đó cho phép chúng ta hiểu một cách rõ ràng và đa chiều hơn về tác động của môi trường chính sách, thực hành và bối cảnh địa phương lên tiến trình chính phủ mở.

Xuất phát từ giả thuyết rằng sự tham gia của phụ nữ vào các tiến trình OGP mang tính ngẫu nhiên, nếu không nói là tình cờ, và các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ được đưa vào tiến trình OGP không do chủ đích, nghiên cứu này nhằm khám phá vai trò của phụ nữ trong chính phủ mở: chính phủ hai nước và OGP đã đảm bảo sự đại diện của phụ nữ và đưa những vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ vào tiến trình chính phủ mở như thế nào. Phụ nữ ở Indonesia có truyền thống tham gia tích cực vào các hoạt động xã hội, với các phong trào phụ nữ, sự ủng hộ và vận động nổi bật cho bình đẳng trong suốt chiều dài lịch sử chính trị của đất nước.

Philippines đã lần đầu tiên đưa vào các cam kết ở cấp địa phương, nhờ đó một bản dự thảo chính sách ở cấp địa phương và hoạt động tham vấn cũng đã được tổ chức với các chính quyền địa phương có quan tâm. Ba tỉnh đã gửi đề xuất cam kết và các cam kết này đã được đưa vào kế hoạch hành động. Tuy nhiên, bất chấp tất cả những nỗ lực nhằm thúc đẩy sự tham gia này, tiếng nói của phụ nữ vẫn chưa thực sự được quan tâm, và vì vậy thường thiếu vắng.

Câu hỏi nghiên cứu và phương pháp luận

Để đánh giá “Tiến trình OGP”, các nhà nghiên cứu đã sử dụng Khung trao quyền cho phụ nữ của Longwe, tập trung vào các cấp độ trao quyền, bao gồm các khía cạnh phúc lợi, khả năng tiếp cận, nhận thức, sự tham gia và kiểm soát, và điều kiện tham gia với những khác biệt theo từng cấp độ ở cả nam giới và nữ giới. Các nhà nghiên cứu đã định nghĩa lại các khái niệm tiếp cận để phù hợp với OGP: phúc lợi (điều kiện chính trị hiện tại của phụ nữ, so với nam giới), quyền tiếp cận (quyền tiếp cận của phụ nữ vào các quá trình chính trị trong OGP), nhận thức (sự hiểu biết về giới và giới tính, các chuẩn mực văn hóa, và ý nghĩa của việc tham gia chính trị), sự tham gia (sự tham gia của phụ nữ vào các quá trình chính trị) và kiểm soát (sự kiểm soát của phụ nữ đối với các quá trình ra quyết định). Hoạt động thu thập dữ liệu được tiến hành trong khoảng ba tháng, bao gồm kết hợp rà soát tài liệu thứ cấp, phỏng vấn các nguồn thông tin chính và thảo luận nhóm với các đại diện phía chính phủ, các nhà hoạt động xã hội dân sự và đại diện cộng đồng địa phương. Tổng cộng có 12 cuộc phỏng vấn với các nguồn thông tin chính đã được thực hiện cho mỗi quốc gia. Một cuộc thảo luận nhóm đã được tổ chức ở mỗi quốc gia bao gồm các nhà lãnh đạo của các tổ chức phụ nữ. Tổng cộng có 28 lãnh đạo nữ đã tham dự các cuộc thảo luận nhóm này.

Các phát hiện

Nhìn chung, nghiên cứu ở Indonesia và Philippines cho thấy sự tham gia của phụ nữ vào các tiến trình OGP không phải do chủ đích mà mang tính ngẫu nhiên, và việc đưa các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ vào Kế hoạch hành động quốc gia chỉ dừng ở mức không đáng kể. Hơn nữa, việc nhận thức đầy đủ các quyền của phụ nữ ở cả hai quốc gia, và xa hơn là đưa các quyền này vào tiến trình OGPhị ảnh hưởng đáng kể bởi những thành kiến văn hóa ăn sâu. Tư duy gia trưởng cố hữu – vốn giữ chặt cách phân chia giới và đối lập công-tư kiểu truyền thống – vẫn đang định hình cơ hội của phụ nữ.

Tham gia tiến trình OGP: vượt qua các rào cản

Trong cả Nhóm nòng cốt Indonesia và Ban chỉ đạo Philippines đều không có sự hiện diện của các tổ chức phụ nữ. Mặc dù có những thành viên nữ tham gia ban chỉ đạo ở Indonesia, họ đại diện cho các mối quan tâm về những lĩnh vực khác nhau như môi trường, lao động và minh bạch ngân sách. Tương tự, ở Philippines, chỉ có 2 trong số 7 đại diện phía chính phủ là phụ nữ, trong khi 6 trong số 8 đại diện XHDS là phụ nữ, đến từ các khu vực khác nhau như học thuật, liên minh các tổ chức phi chính phủ, người lao động và kinh doanh. Tuy nhiên không ai đại diện hay thúc đẩy các vấn đề riêng của phụ nữ.

Mặc dù mô hình được áp dụng ở Philipines mang tính bao trùm hơn, trong các cuộc tham vấn ở cấp khu vực được thực hiện tại ba quần đảo chính, chỉ có rất ít phụ nữ tham gia đến từ các nhóm ngành tập trung vào nữ.

- Về mặt khái niệm, OGP là một sáng kiến thúc đẩy quá trình đồng kiến tạo giữa các bên liên quan khác nhau và cả hai quốc gia đều khuyến khích sự tham gia vào quá trình phát triển, thực hiện, giám sát và đánh giá Kế hoạch hành động quốc gia (KHHĐQG), tuy nhiên cho đến nay họ vẫn chưa thiết lập được cơ chếtham gia có thể đảm bảo sự đại diện bình đẳng của các nhóm công dân khác nhau trong toàn bộ tiến trìnhcũng như cơ chế đánh giá tính bao trùm và các kết quả. **Đây là thực trạng, bất kể cả hai quốc gia đều có các quy định pháp lý để đảm bảo tính đại diện.** Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra rằng sự tham gia của phụ nữ trong tiến trình OGP đa phần là trùng hợp ngẫu nhiên, do đó ít tạo ảnh hưởng lên kế hoạch hành động OGP và mức độ mà các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ được bao gồm trong tiến trình OGP. Tiến trình OGP có thể được thiết kế để mang tính bao trùm hơn, cung cấp nhiều cơ hội hơn cho các nhóm phụ nữ khác nhau để tham gia và vận động cho các cam kết cụ thể tập trung vào vấn đề của phụ nữ.

- Chỉ có rất ít (dưới 20%) các tổ chức phụ nữ được tham vấn biết về tiến trình OGP và cách thức tận dụng tiến trình này để thúc đẩy các vấn đề và mối quan tâm cụ thể của phụ nữ. Trong khi đó, có một thực tế là các tổ chức phụ nữ,thậm chí ở cấp cơ sở đang tham gia đáng kể vào các quá trình quản trị nhà nước ở cả hai quốc gia.
- Tương tự, không có cơ quan chính phủ nào giải quyết các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ, chẳng hạn như Ủy ban Phụ nữ Philippines hay Bộ Phụ nữ và Bảo vệ Trẻ em Indonesia, tham gia vào quá trình lập kế hoạch OGP; không có định hướng mạnh mẽ về giới và bình quyền trong các cơ quan chủ trì điều phối tiến trình OGP.

Cam kết nâng cao nhận thức giới:

- Kế hoạch hành động quốc gia ở cả Indonesia và Philippines cho thấy, mặc dù có một số cam kết tập trung vào sự tham gia của xã hội dân sự và người dân, nhưng không có cam kết nào trong số này đề cập cụ thể đến các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ. Các vấn đề và mối quan tâm ưu tiên như tình trạng bạo hành phụ nữ, tảo hôn và phân biệt đối xử dựa trên cơ sở giới trong lĩnh vực xã hội, chính trị và kinh tế hoàn toàn không được lồng ghép vào Kế hoạch hành động quốc gia.
- Truyền thông và bối cảnh văn hóa có tác động đáng kể lên các tiến trình OGP, nhưng theo hướng tiêu cực. Các đề xuất cam kết bị loại trừ và không được truyền đạt cho người đề xuất chúng, do đó làm giảm ý nghĩa và tầm quan trọng của các cuộc tham vấn cũng như tính bao trùm của quá trình.
- Trong trường hợp của Indonesia, mặc dù có nhiều ý kiến cho rằng đã đến lúc cần có những cam kết rõ ràng hơn để tăng mức độ đại diện của các nhóm phụ nữ trong tiến trình Chính phủ mở Indonesia (OGI), một số ý kiến khác lại lập luận rằng cơ chế hiện tại đã đảm bảo cơ hội bình đẳng cho các nhóm lợi ích khác nhau tham gia tiến trình OGI.
- Ở cả hai quốc gia, có vẻ như mức độ và phạm vi của các cam kết của kế hoạch hành động OGP đã phản ánh rõ lợi ích của những ai góp mặt. Khi những người đấu tranh cho các vấn đề của phụ nữ không hiện diện, Kế hoạch hành động quốc gia cũng thiếu vắng các cam kết về giới.

Khuyến nghị

Sự tham gia:

- ▶ Cần xây dựng hướng dẫn để hỗ trợ sự tham gia của phụ nữ. Cần nhắc đưa ra một cuốn cẩm nang, bộ quy tắc ứng xử, hoặc yêu cầu bắt buộc để đảm bảo sự tham gia công bằng trong suốt chu trình OGP.
- ▶ Các nguyên tắc OGP không đề cập rõ ràng đến tính bao trùm. Trong khi tính minh bạch, trách nhiệm giải trình và sự tham gia của người dân là các nền tảng chính để đo lường kết quả thực hiện của chính phủ, sự tham gia của phụ nữ và các nhóm yếu thế khác được xem là điều đương nhiên theo quan điểm “tất cả mọi người đều có quyền tham gia”. Mặc dù các ấn phẩm gần đây của Ban điều hành OGP có đề cập đến sự tham gia của phụ nữ, vấn đề này không được đề cập rõ ràng trong các ghi chú hướng dẫn của OGP.
- ▶ Cần có những nỗ lực bổ sung để nâng cao nhận thức của các tổ chức phụ nữ về giá trị và lợi ích của việc tham gia vào tiến trình OGP. Không chỉ mời gọi các nhóm phụ nữ tham gia tiến trình OGP, chính phủ cần mở rộng cơ hội tham chính cho phép hoạt động của các nhóm phụ nữ đạt được sự thành công thông qua nền tảng OGP. Ví dụ ở Philippines, một số đại diện XHDS lập luận rằng các nhóm phụ nữ có thể chưa nhìn nhận OGP như một cơ hội để các nỗ lực vận động của họ có thể thành công bởi đây là một nền tảng nhiều bên liên quan trong đó tiếng nói của họ có thể bị nhấn chìm dưới các ưu tiên khác, và/hoặc họ nhìn nhận các nền tảng khác, chẳng hạn như Mục tiêu phát triển bền vững, mang lại cơ hội tốt hơn cho các vấn đề của phụ nữ và giới. Đáng chú ý, sau khi được giải thích cận kề hơn về OGP, quá trình triển khai chính phủ mở và kết quả đạt được cho đến nay, các tổ chức phụ nữ đã nhìn nhận sáng kiến theo hướng tích cực hơn và coi đây là một cơ hội tiềm năng khác để tham gia và tạo ảnh hưởng lên chính phủ.

Cơ hội cho những cam kết mới

- ▶ Với sự tham gia ít ỏi của các tổ chức phụ nữ trong các tiến trình OGP, sẽ rất khó để đưa các cam kết nhạy cảm giới độc lập vào Kế hoạch hành động quốc gia. Tuy nhiên, một số cam kết trong Kế hoạch hành động quốc gia hiện tại ở cả hai quốc gia có thể là điểm khởi đầu cho các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ, như tiếp cận giáo dục, dịch vụ y tế, bảo trợ xã hội, quyền sở hữu và tiếp cận các nguồn lực sản xuất, quá trình ra quyết định có sự tham gia và lập ngân sách ở cấp thôn và khu vực.

- ▶ Lồng ghép các chỉ số giới tính vào báo cáo tiến độ quốc gia OGP. Việc lồng ghép các khía cạnh giới vào Kế hoạch hành động quốc gia OGP và sự tham gia của phụ nữ trong hoạt động giám sát của cộng đồng có thể được sử dụng như một phương pháp để đánh giá tác động của OGP lên nam giới và nữ giới, và để xác định các biện pháp khắc phục cần thiết nhằm đảm bảo kết quả tích cực trong tương lai.
- ▶ Các cơ chế đánh giá Kế hoạch hành động quốc gia liên quan đến các mục tiêu như thúc đẩy phụ nữ tham chính, tăng cường tiếp cận thông tin, cải thiện dịch vụ công, nguồn lực kinh tế và an sinh xã hội cần được khuyến khích để thúc đẩy các quá trình mang tính bao trùm, không chỉ đối với phụ nữ mà còn cả các thành phần ít có cơ hội được tham gia khác.
- ▶ Để xây dựng Kế hoạch hành động quốc gia có cân nhắc nhiều hơn đến các vấn đề và mối quan tâm của phụ nữ, những vấn đề như bạo hành phụ nữ, phát triển kinh tế bao trùm, quyền sở hữu và kiểm soát của phụ nữ đối với đất đai và các nguồn lực khác phải được đề cập trong Kế hoạch hành động quốc gia.

Chính phủ mở vì Phong trào bình quyền

Trường hợp của Ma-rốc và Tunisia

Tarik Nesh-Nash và Jazem Haliouli

Báo cáo này tập trung vào Tunisia và Ma-rốc, các thành viên của Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (OGP) và phân tích cách sử dụng chương trình nghị sự OGP để thúc đẩy phong trào bình quyền. Báo cáo cũng đề xuất cách tiếp cận để lồng ghép các nguyên tắc bình quyền vào chính phủ mở và tìm hiểu cách áp dụng vào hai quốc gia nêu trên để giải quyết sự tụt hậu về bình đẳng giới, đặc biệt là trao quyền cho phụ nữ. Dựa trên phân tích về nhận thức cũng như các kế hoạch hành động thực tế, rõ ràng là chương trình nghị sự vì bình quyền hiện nay còn thiếu gắn kết với chương trình nghị sự chính phủ mở, do thiếu sự gắn kết giữa khối quản trị công và cộng đồng xã hội dân sự.

Thành tựu của Trung Đông và Bắc Phi (gọi tắt là MENA) trong nhiều lĩnh vực phúc lợi của phụ nữ khi so sánh với các khu vực khác⁹, bao gồm các chỉ số như giáo dục dành cho phụ nữ, tỉ lệ sống của trẻ sơ sinh, và tuổi thọ cho thấy sự tiến bộ đáng kể của khu vực này trong những thập kỷ gần đây. Tuy nhiên khu vực này lại tụt hậu đáng kể ở các chỉ số về sự tham gia kinh tế, lãnh đạo và trao quyền chính trị cho phụ nữ, phản ánh qua mức độ tham gia thấp vào tiến trình chính phủ mở và thực hiện các cam kết liên quan.

Phong trào bình quyền ở các quốc gia Bắc Phi gồm Tunisia và Ma-rốc đã thành công trong việc đưa chương trình nghị sự về giới vào trung tâm của cuộc thảo luận chính sách công, mặc dù điều này chưa được áp dụng cho chính phủ mở. Cả Tunisia và Ma-rốc đều có một phong trào bình quyền nhiệt thành đang tích cực thúc đẩy các cải cách tiến bộ. Quá trình chính phủ mở có thể tạo ra những cơ hội mới để thúc đẩy hơn nữa phong trào.

Trong hai thập kỷ qua, cả hai chính phủ, với sự vận động tích cực của khối xã hội dân sự, đã thực hiện những cải cách lập pháp quan trọng để thúc đẩy bình đẳng, nhưng khoảng cách về giới vẫn còn khá lớn. Để đạt được tiến bộ trong lĩnh vực này, cần áp dụng cách tiếp cận tích hợp hai chương trình nghị sự để bổ sung và trao đổi lẫn nhau, bao gồm tăng cường lồng ghép chương trình nghị sự về bình quyền trong các cam kết hiện tại và tương lai của Kế hoạch hành động Chính phủ mở và bổ sung các cam kết giới rõ ràng vào Kế hoạch hành động quốc gia.

⁹ <http://siteresources.worldbank.org/INTMENA/Publications/20262206/genderoverview.pdf>

Phương pháp luận

Nghiên cứu này đã tìm hiểu các khía cạnh giới của quá trình đồng kiến tạo OGP ở Tunisia và Ma-rốc, thông qua hai câu hỏi chính: Liên quan đến sự tham gia có ý nghĩa, các cam kết và việc triển khai, quá trình đồng kiến tạo OGP đã đáp ứng về giới ở mức độ nào? và Các khuyến nghị và cơ hội nào sẽ giúp cải thiện đáng kể cả mức độ đáp ứng về giới và đổi mới quá trình đồng kiến tạo?

Để trả lời những câu hỏi này, các nghiên cứu tài liệu thứ cấp và tổng quan tài liệu bước đầu đã xem xét các nguồn dữ liệu khác nhau, bao gồm các nguồn chính thức như chiến lược của chính phủ và Kế hoạch hành động quốc gia OGP, các nghiên cứu quốc tế (nghiên cứu so sánh và chỉ số) và các ấn phẩm xã hội dân sự.

Các nhà nghiên cứu đã tiến hành phỏng vấn với các bên liên quan trong Kế hoạch hành động quốc gia OGP, bao gồm cả đại diện của chính phủ và xã hội dân sự.

Các phát hiện

Sự tham gia:

- ▶ Khi Ma-rốc gia nhập OGP, nguyên tắc bao trùm được đưa ra để thúc đẩy sự tham gia vào tiến trình OGP của các nhóm có tỷ lệ đại diện thấp. NhómXHDS sau đó chịu trách nhiệm thiết lập các tiêu chí lựa chọn thành viên mới của khối xã hội dân sự vào Ban điều hành OGP. Ban điều hành OGP của Ma-rốc đã nhận thấy sự mất cân bằng giới và đề xuất một sáng kiến thu hút sự tham gia với mục tiêu hướng rõ ràng vào phong trào giới. Quá trình tuyển chọn được quản lý bởi một ủy ban độc lập gồm 3 người, và Ban điều hành yêu cầu phải có ít nhất một phụ nữ trong ủy ban tuyển chọn này.
- ▶ Dựa trên phân tích về cả nhận thức cũng như kế hoạch hành động thực tế cho cả Ma-rốc và Tunisia, chương trình nghị sự bình quyền hoàn toàn tách rời khỏi những nỗ lực của chương trình nghị sự chính phủ mở. Mỗi chương trình đều được xây dựng tách biệt và thiếu sự phối hợp theo nguyên tắc tham gia chung.

Cam kết nâng cao nhận thức giới:

- ▶ Ở cả hai quốc gia, các cuộc phỏng vấn cho thấy nhiều bên liên quan có quan niệm rằng ảnh hưởng của các kế hoạch hành động lên giới là không đoán định được và các nguyên tắc OGP áp dụng cho tất cả mọi người bất kể giới tính của họ. Trong khi không có cam kết nào đề cập đến giới, tác động của các cam kết này đối với chương trình nghị sự bình quyền quyền có thể là đáng kể.
- ▶ Kế hoạch hành động quốc gia OGP của Ma-rốc bao gồm 18 cam kết liên quan đến tính minh bạch, liêm chính và sự tham gia của công dân, trong đó có 07 cam kết có thể được kết hợp hoặc triển khai có chủ đích để thúc đẩy chương trình nghị sự bình quyền.
- ▶ Đáng chú ý ở Ma-rốc là sự hiện diện của phong trào bình quyền trong ban điều hành OGP quốc gia. Mặc dù còn rất mới mẻ, phong trào bình quyền đã thu hút được sự chú ý vào chương trình nghị sự của mình. Ví dụ, dưới sự vận động của họ, ban điều hành đã đồng ý xem xét để diễn đạt kế hoạch hành động theo cách nhạy cảm hơn về giới. Tuy đây mới chỉ là một thắng lợi mang tính biểu tượng cho phong trào bình quyền, nó nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đưa những nhà vận động phong trào bình quyền đến gần hơn với các cấp ra quyết định.
- ▶ Kế hoạch hành động quốc gia OGP của Tunisia giai đoạn 2018-2020 gồm 13 cam kết liên quan đến tiếp cận thông tin, minh bạch về quản lý tài nguyên thiên nhiên, tính liêm chính, sự tham gia và cung cấp dịch vụ công. Dựa trên nghiên cứu này, 05 trong số 18 cam kết có tác động đến khu vực công có thể được phát triển thêm và cụ thể hóa để tăng cường sự tham gia của phụ nữ và thúc đẩy các chủ đề về giới, chẳng hạn như lập ngân sách có sự tham gia, tăng cường sự tham gia của thanh niên và các sáng kiến ở cấp chính quyền địa phương.

Khuyến nghị

Sự tham gia

- ▶ Tham vấn với khối xã hội dân sự ở cả Ma-rốc và Tunisia để thiết lập một quá trình đồng kiến tạo nhằm thúc đẩy cam kết về bình quyền trong tương lai. Thu hút sự tham gia đa dạng của đại diện phong trào phụ nữ vào các diễn đàn đa phương.
- ▶ Khuyến khích sự tham gia của phụ nữ thông qua việc nâng cao nhận thức về các kênh thúc đẩy dân chủ có sự tham gia (kiến nghị, thay đổi luật và tham vấn)

và áp dụng các phương tiện này để thúc đẩy chương trình nghị sự bình quyền. Sự tham gia mạnh mẽ hơn của các nhà vận động bình quyền ở Ma-rốc gần đây là kết quả của một quá trình lựa chọn có chủ ý với mục tiêu thúc đẩy tính bao trùm.

- ▶ Các cơ quan chính phủ có thể sử dụng OGP như một nền tảng để thúc đẩy các kế hoạch quản trị nhà nước có sự tham gia, như kế hoạch hành động về giới, mời các cơ quan mới như Bộ Phụ nữ và Gia đình tham gia xây dựng OGP, và tăng sự hiện diện của các quá trình có sự tham gia đã được áp dụng cho kế hoạch hành động bình quyền bằng cách tích hợp chúng vào kế hoạch hành động của Chính phủ mở.
- ▶ Sự tham gia của phụ nữ cả trong lĩnh vực dân sự và kinh tế đều có thể được lồng ghép vào kế hoạch hành động Chính phủ mở bằng cách căn chỉnh với chương trình nghị sự của chính phủ Tunisia liên quan đến sự tham gia của phụ nữ, trao quyền cho phụ nữ trong phát triển kinh tế và trong các vấn đề của địa phương.

Cam kết nâng cao nhận thức giới

- ▶ Tại Ma-rốc, đây là cơ hội để cân nhắc đưa ra một cam kết liên quan đến “sự tham gia của phụ nữ trong quá trình ra quyết định”, bởi nó có khả năng tạo tác động đáng kể lên vị thế của phụ nữ trong xã hội, rất dễ nhận thấy trên các chỉ số quốc tế liên quan đến bình đẳng giới và trên thực tế đã được đưa vào chương trình bình đẳng giới của chính phủ Ma-rốc.
- ▶ Hơn nữa, phong trào bình quyền có thể phát huy quyền tiếp cận thông tin để thúc đẩy chương trình nghị sự của mình thông qua việc nâng cao nhận thức về giá trị gia tăng của phong trào, yêu cầu thông tin liên quan đến giới để tăng cường kiến thức xung quanh chủ đề, khuyến khích sử dụng Dữ liệu mở và nâng cao nhu cầu đối với dữ liệu liên quan đến giới.
- ▶ Ở Tunisia, chính phủ cần xúc tiến các hành động OGP liên quan đến tiếp cận thông tin, quản trị và sự tham gia của công dân vì đó là những lĩnh vực mà phụ nữ có thể tham gia và đóng góp nhiều hơn, chẳng hạn như thông qua việc tham gia vào các ủy ban quản trị khác nhau để đảm bảo truyền đạt tiếng nói và mối quan tâm của họ.

Hướng đến Chính phủ mở bao trùm ở Châu Phi

Linet Juma và Leonida Mutuku

Hướng đến Chính phủ mở bao trùm ở Châu Phi là một nghiên cứu nằm trong khuôn khổ của Sáng kiến Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền (FOGO), sử dụng nghiên cứu và hành động để khuyến khích các chính phủ và xã hội dân sự áp dụng những sáng kiến mới nhằm đạt được tiến bộ về giới trong chính phủ mở. FOGO nhận nhận Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở (OGP) là một công cụ quan trọng để thúc đẩy bình đẳng giới, đảm bảo sự tham gia ngày càng tăng và bao trùm của phụ nữ trong quản trị nhà nước ở cả cấp quốc gia và địa phương, và thu hẹp khoảng cách trong tiếp cận thông tin và sự tham gia, bởi các quá trình quản trị nhà nước chỉ thực sự bền vững khi mang tính bao trùm.

Nghiên cứu này tìm hiểu tác động của các nỗ lực chính phủ mở đến phụ nữ ở hai quốc gia châu Phi - Kenya và Ghana, và đưa ra khuyến nghị để củng cố quá trình. Đi sâu vào các biểu hiện bất bình đẳng giới ở các quốc gia OGP được lựa chọn dựa trên bốn cam

kết cốt lõi của Tuyên bố OGP, báo cáo cung cấp hiểu biết cho cộng đồng để xây dựng các cam kết cho Kế hoạch hành động quốc gia tiếp theo. Mục tiêu là tăng cường tiếng nói từ phong trào bình đẳng giới cho các cộng đồng chính phủ mở ở cấp địa phương, quốc gia và lục địa, tăng tính bao trùm, tác động lên các cam kết mới về giới trong kế hoạch hành động của chính phủ mở, nghiên cứu và khuếch đại tác động của chính phủ mở đối với phụ nữ và các nhóm yếu thế khác.

Cả Kenya và Ghana đều đã thực hiện hai Kế hoạch hành động quốc gia, và hiện tại, Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ III đang được Ghana triển khai và Kenya thì đang trong quá trình xây dựng. Cả hai quốc gia đều đã trải qua nhiều “vòng đời” của Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở, từ việc xây dựng các cam kết và kế hoạch hành động, đến thực hiện và đánh giá. Kenya đã gia nhập OGP vào năm 2011 để khẳng định cam kết của mình đối với các nguyên tắc OGP như là một phần của việc thực thi quyền tiếp cận thông tin theo hiến pháp.¹⁰ Tư cách thành viên của Kenya trong OGP được dựa trên khung quản trị hiện có với các yêu cầu về tính minh bạch, trách nhiệm giải trình, sự cởi mở của chính phủ, sẵn sàng tiếp nhận ý kiến đóng góp và khuyến khích sự giám sát của người dân. Mặc dù Kenya đã đạt được một số tiến bộ nhất định trong những năm gần đây, bên cạnh những thành công và thách thức đã được nhìn nhận liên quan đến sự tham gia của công chúng, vấn đề giới vẫn cần được đặc biệt quan tâm vì các nghiên cứu cho thấy phụ nữ bị tụt hậu về mức độ nhận thức và tham gia vào các vấn đề liên quan đến hiến pháp, chính trị và quản trị nhà nước.¹¹

Tương tự, Ghana bày tỏ sự quan tâm để tham gia OGP vào năm 2011, với mong muốn thúc đẩy dân chủ và quản trị tốt. Tuy nhiên, một số thách thức về cấu trúc và quá trình tiếp tục cản trở các nỗ lực hướng tới sự tham gia hiệu quả và rộng khắp của người dân,¹² bao gồm sự phối hợp kém hiệu quả, thiếu trách nhiệm giải trình, hạn chế về nguồn lực tài chính.¹³ Theo ghi nhận, mức độ tham gia của công dân nhìn chung là thấp và số lượng phụ nữ tham gia vào quá trình ra quyết định trong quản trị địa phương ở Ghana cũng ít,¹⁴ do các ranh giới văn hóa và xã hội tiếp tục giới hạn vai trò

của phụ nữ, một số cấu trúc chính trị được coi là thiên vị cho nam giới và thiếu thông tin về sự tham gia của phụ nữ vào phát triển bền vững.¹⁵

Kể từ khi gia nhập OGP, cả Kenya và Ghana đều đã đưa ra một số cam kết hướng đến việc mở có về mang tính bao trùm và tạo tác động đối với phụ nữ và các nhóm thiểu số. Tuy nhiên trong thực tế, các cam kết này chưa dẫn đến việc tái cấu trúc để bao gồm phụ nữ và các nhóm thiểu số trong trong tiến trình đồng kiến tạo Kế hoạch hành động quốc gia hay biến họ trở thành người hưởng lợi của các cam kết.

Câu hỏi nghiên cứu và phương pháp luận

Trọng tâm của nghiên cứu này là tìm hiểu tác động và hiệu quả của các nỗ lực chính phủ mở trong Kế hoạch hành động quốc gia trước đây/hiện tại liên quan đến sự tham gia của phụ nữ và các vấn đề ảnh hưởng đến phụ nữ, với mục tiêu tăng cường các cam kết đáp ứng về giới trong chu kỳ tiếp theo của Kế hoạch hành động quốc gia và thu hút sự tham gia của các nhà vận động cho bình đẳng giới trong tiến trình OGP ở cấp quốc gia và địa phương. Phương pháp luận của nghiên cứu này được thiết kế để lập bản đồ, tìm hiểu, và tìm hiểu các khía cạnh giới trong chính phủ mở và tiến trình OGP hiện tại, đặc biệt là xung quanh sự tham gia có ý nghĩa và chất lượng vào tiến trình này, và để xem xét các lĩnh vực theo chủ đề của chính phủ mở, trong đó cách tiếp cận tập trung hơn vào giới trong tiến trình có thể giúp cải thiện các kết quả chính sách/tiến trình cũng như củng cố các kết quả phát triển.

Nghiên cứu tìm cách giải đáp cho các câu hỏi thế nào là sự tham gia có ý nghĩa và chất lượng của phụ nữ và các nhóm yếu thế trong các tiến trình OGP, các Kế hoạch hành động quốc gia trước đây/hiện tại đã hỗ trợ sự tham gia của phụ nữ như thế nào, những gì đã được ghi nhận về tiến bộ, kết quả và tác động (của các công cụ/kế hoạch để thu hút sự tham gia của phụ nữ), những cam kết cụ thể nào có thể được cải thiện giúp lồng ghép bình đẳng giới vào chu kỳ Kế hoạch hành động quốc gia tiếp theo, và OGP có thể đóng góp những giá trị mới nào vào thành tựu của Mục tiêu Phát triển bền vững số 5 (SDG5), SDG16 và địa phương hóa thành công Giao thức Maputo?

Nghiên cứu đã được tiến hành từ tháng 10 đến tháng 12 năm 2018, sử dụng phương pháp hỗn hợp và dưới mô hình nghiên cứu có sự tham gia, bao gồm các cuộc phỏng

10 <https://www.opengovpartnership.org/countries/kenya>

11 http://sidint.net/docs/Governance_Report.pdf

12 Như trên.

13 Examining the Effects of Governance Challenges in Ghana’s Local Government System: A Case Study of the Mfantseman Municipal Assembly (*Xem xét ảnh hưởng của thách thức quản trị trong hệ thống chính quyền địa phương của Ghana: Nghiên cứu trường hợp của Hội đồng thành phố Mfantseman*) <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/5857842e44a25.pdf>

14 Brenya, Edward & Akuamoah, Ernest & Jonathan, Cudjoe. (2015). Women Participation in Local Governance: A Case Study of the Kumasi Metropolitan Assembly (*Sự tham gia của phụ nữ trong quản trị địa phương: Nghiên cứu trường hợp của Hội đồng thành phố Kumasi*). https://www.researchgate.net/publication/278966437_Women_Participation_in_Local_Governance_A_Case_Study_of_the_Kumasi_Metropolitan_Assembly

15 Báo cáo Phát triển con người của Châu Phi 2016

<http://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/hdr/2016-africa-human-development-report.html>

vấn và thảo luận nhóm tập trung, kết hợp với nghiên cứu thứ cấp và nghiên cứu sơ cấp để đảm bảo nắm bắt được quan điểm của các bên liên quan cũng như từ các văn bản, tài liệu hiện có. Tổng cộng có 17 người tham gia vào nghiên cứu, bao gồm 09 từ Kenya và 08 từ Ghana. Các cuộc phỏng vấn và thảo luận nhóm đã được tổ chức với sự tham gia của các thành viên thuộc ban điều hành OGP quốc gia, đại diện khối xã hội dân sự, các tổ chức đấu tranh vì bình đẳng giới và các cơ quan quản lý nhà nước, thanh niên và cả những người khuyết tật. Người tham gia được lựa chọn thông qua phương pháp lấy mẫu “quả bóng tuyết” (snowball) qua giới thiệu và từ các đầu mối liên hệ sẵn có. Cuối cùng, thực hiện phân tích sử dụng cách tiếp cận theo chủ đề, bao gồm phân tích thủ công các ghi chép phỏng vấn và thảo luận nhóm.

Các phát hiện

Kết quả rà soát Kế hoạch hành động quốc gia, báo cáo đánh giá độc lập- IRM và báo cáo tự đánh giá cũng như các cuộc phỏng vấn và thảo luận với các bên liên quan đã cho thấy những bất cập trong cấu trúc và tiến trình OGP làm cản trở sự hình thành của các cam kết và Kế hoạch hành động quốc gia đáp ứng về giới. Ngoài ra, ở cả Kenya và Ghana, việc thiếu một môi trường chính trị tạo thuận lợi và bản chất xã hội nặng tính gia trưởng của châu Phi, được xem là nguyên nhân cản trở phụ nữ tham gia và cất lên tiếng nói. Sự phân chia quyền lực do truyền thống/văn hoá giữa nam và nữ là một thách thức khác đối với sự tham gia có ý nghĩa của phụ nữ khi họ phải đấu tranh để đưa ra những phản biện hữu ích trước tiếng nói thống trị của nam giới. Ngoài ra, thiếu hụt tài chính được xác định là một trong những yếu tố cản trở lớn nhất đối với sự tham gia của phụ nữ trong OGP.

Sự tham gia

- Các ý kiến phỏng vấn và thảo luận nhóm đều cho rằng các quá trình OGP từ trước đến nay đều thất bại ở khía cạnh đảm bảo sự tham gia của phụ nữ. Do OGP thường được hiểu là đem lại lợi ích chung cho tất cả mọi người, sự tham gia của các nhóm đa dạng hay việc thu hút phụ nữ tham gia vào quá trình đồng kiến tạo Kế hoạch hành động quốc gia chưa được thực sự quan tâm. Và khi phụ nữ tham gia thì đó là do ngẫu nhiên, không phải có chủ đích.
- Những thành phần chính được triệu tập tham gia bao gồm các bên liên quan thuộc các lĩnh vực khác nhau, đó là các cơ quan chính phủ, khối xã hội dân sự và khu vực tư nhân, mà không cân nhắc thành phần theo lăng kính giới. Tuy nhiên, Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ III của Kenya đã có sự khác biệt rõ rệt. Một nỗ lực có ý thức đã được thực hiện để tiếp cận các tổ chức đấu tranh vì quyền của phụ nữ và bình đẳng giới, bằng cách gửi thư mời tham gia các cuộc thảo luận đồng kiến tạo và gửi dự thảo văn bản để lấy ý kiến nhằm cải thiện tính bao trùm của các tiến trình OGP gần đây.

- Khi cân nhắc về chất lượng tham gia của phụ nữ, các ý kiến thường cho rằng phụ nữ cần được tham gia các tiến trình OGP ngay từ ban đầu, không chỉ ở các giai đoạn nhất định của quá trình triển khai, để đảm bảo sự tham gia có ý nghĩa hơn. Ví dụ, sẽ mất đi ý nghĩa nếu phụ nữ và các nhóm thiểu số được tham gia vào các phiên thảo luận nhưng lại ý kiến và quan điểm của họ lại không được xem xét trong Kế hoạch hành động quốc gia và các cam kết OGP chính thức. Tương tự, phụ nữ cần được cung cấp thông tin đầy đủ và kịp thời để nâng cao năng lực và có thể tham gia một cách hiệu quả.
- Cấu trúc hiện nay của OGP được xem là đang hạn chế sự tham gia của phụ nữ do các hoạt động OGP chủ yếu tập trung ở thủ đô và các thành phố lớn, do đó chỉ một số tổ chức phụ nữ nhất định có cơ hội tham gia. Việc tạo điều kiện cho phụ nữ từ các vùng nông thôn và các cộng đồng yếu thế sẽ mang lại những góc nhìn mới, giúp xây dựng liên kết tốt hơn giữa các chính sách vĩ mô, và cách thức chuyển các chính sách thành một cuộc sống tốt hơn cho nữ giới.
- Hiện nay, chi phí tham gia là một yếu tố cản trở đối với phụ nữ trong các quá trình quản trị nhà nước. Ngay cả khi các quá trình thực sự mang tính mở, phụ nữ bị hạn chế về năng lực tài chính vẫn khó có khả năng chi trả các chi phí để tham gia. Trong khi phụ nữ làm việc cho các tổ chức chịu trách nhiệm triển khai các biện pháp can thiệp liên quan đến chính phủ mở có động cơ để tham gia, những phụ nữ khác phải vất vả tìm kiếm nguồn lực để hỗ trợ sự tham gia của họ.

Cam kết nâng cao nhận thức giới

- Cả hai Kế hoạch hành động quốc gia của Kenya trước đó đều có những cam kết cụ thể liên quan đến sự tham gia của phụ nữ hoặc các vấn đề cụ thể đối với phụ nữ. Liên quan đến sự tham gia của công chúng, hai Kế hoạch hành động quốc gia đầu tiên quy định rõ các quá trình cần phải mang tính “mở và bao trùm”. Tuy nhiên, khía cạnh này không được mở rộng để chỉ ra các nhóm mục tiêu/chịu ảnh hưởng của cam kết này.
- Tương tự, trong số ba Kế hoạch hành động quốc gia của Ghana, không có cam kết cụ thể nào liên quan đến sự tham gia của phụ nữ hoặc các vấn đề cụ thể của phụ nữ. Tuy nhiên, báo cáo tự đánh giá kết quả thực hiện Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ II trong giai đoạn 2015-2017 cho rằng việc tăng cường mức độ tham gia của công dân trên diện rộng đã dẫn đến sự gia tăng số lượng phụ nữ tham gia các hoạt động chính trị.
- Theo đánh giá chung, cấu trúc toàn cầu của OGP kèm theo thách thức đối với các quốc gia để thực thi các cam kết hoặc tuân theo các cam kết của mình. Điều này cũng ảnh hưởng đến sự tham gia và tác động của các tiến trình OGP lên phụ nữ

và các nhóm thiểu số. Ví dụ ở Ghana, một số người tham gia nhìn nhận rằng ngoài các đánh giá bất lợi của báo cáo IRM thì không có hệ quả nào khác có đủ sức ép lên chính phủ để thực hiện các cam kết hoặc làm cho tiến trình OGP bao trùm hơn đối với phụ nữ và các nhóm thiểu số.

Khuyến nghị

Sự tham gia

- ▶ Để làm cho không gian OGP thực sự mở, các ủy ban quốc gia cần nhìn nhận rằng một số nhóm đang gặp phải những thách thức nhất định để tham gia một cách có ý nghĩa và do đó, cần xác định và xóa bỏ rào cản tham gia đối với phụ nữ và trẻ em gái. Điều quan trọng là phải tập trung vào việc nâng cao năng lực của phụ nữ để họ có thể tham gia một cách có ý nghĩa chứ không chỉ đơn thuần là tham gia và kết thúc vấn đề bằng một dấu tích ở mục “có tham gia”.
- ▶ Ngoài ra, nên cân nhắc việc diễn giải các khái niệm OGP theo cách dễ hiểu hơn, ít kỹ thuật hơn và tập trung vào việc chứng minh mối liên hệ với các tình huống hàng ngày của người dân. Khuyến khích việc chia sẻ thông tin, kinh nghiệm về OGP giữa các cá nhân và tổ chức xã hội dân sự cũng là một cách thiết thực để nâng cao nhận thức và hiểu biết của mọi người, coi đó như một điều kiện tiên quyết đối với phụ nữ và các nhóm thiểu số để tham gia có ý nghĩa.
- ▶ Tận dụng các khung quy chuẩn quốc gia hiện có, bao gồm khả năng đáp ứng giới, tạo mối liên kết giữa OGP và các quá trình/biện pháp can thiệp có chung mục tiêu, như quá trình tham gia cộng đồng ở Kenya. Những cấu trúc hiện có này không chỉ tiếp cận người dân theo cách thức chi tiết nhất, mà còn cung cấp cơ hội cắt giảm chi phí trong việc tổ chức các diễn đàn tư vấn. Làm việc song song với chính quyền địa phương để đưa thảo luận OGP vào các cuộc tham vấn của họ cũng là một cách làm hiệu quả để tiếp cận phụ nữ và các nhóm thiểu số ở các đơn vị hành chính nhỏ nhất và nắm bắt đầy đủ hơn các ưu tiên quản trị mở.
- ▶ Sử dụng các chương trình phát triển trọng điểm như các Mục tiêu phát triển bền vững (SDG), Chương trình nghị sự Châu Phi 2063 và Nghị định thư về Hiến chương Châu Phi về quyền con người và quyền của phụ nữ ở Châu Phi,

còn được gọi là Giao thức Maputo, đã được chấp nhận rộng khắp lục địa, để thúc đẩy các quá trình đáp ứng giới hơn nữa. Tìm kiếm và phổ biến các ấn phẩm trong các công cụ toàn cầu nói về tính mở, trách nhiệm giải trình, sự tham gia của phụ nữ và sử dụng OGP như một phương tiện để thúc đẩy các giá trị này.

- ▶ Tiếp tục các cấu trúc mang tính bao trùm hơn ở Kenya và xem xét phát triển ở Ghana. Ví dụ, ở Kenya, việc thành lập một ủy ban kỹ thuật với các nhóm làm việc trên các lĩnh vực chủ đề khác nhau đã cung cấp một nền tảng cho phép tăng cường hơn nữa sự tham gia của phụ nữ và các nhóm thiểu số. Một quá trình và một ban điều hành bao gồm các thành phần đa dạng hơn sẽ giúp thu hút sự tham gia của nhiều nhóm khác nhau và mang lại lợi ích nhiều mặt cho các cuộc thảo luận.
- ▶ Phát triển quan hệ đối tác chiến lược với các tổ chức có kinh nghiệm vận động cho quyền của phụ nữ và các nhóm yếu thế, giúp đa dạng hoá thành phần tham gia tiến trình OGP. Ngoài ra, việc hợp tác với các tổ chức có quyền lực và uy tín sẽ giúp thu hút sự tham gia của phụ nữ và trẻ em gái dễ dàng và hiệu quả hơn. Tương tự, xác định các nhân tố tiềm năng khác, chẳng hạn như các nhà lập pháp và giới truyền thông, để hỗ trợ tiếp cận phụ nữ đồng thời trao quyền cho các bên liên quan quan trọng để họ có thể thực thi và chịu trách nhiệm trước các cam kết của mình.
- ▶ Tìm kiếm các nguồn tài trợ bổ sung cho tiến trình OGP hoặc khám phá khả năng vận dụng sáng tạo các nguồn lực hiện có. Ngân sách OGP nên bao gồm hỗ trợ tài chính cho phụ nữ và các nhóm thiểu số để thu hút họ tham gia vào các diễn đàn tham vấn, nghiên cứu và xây dựng một khung về chi phí tham gia của phụ nữ để hiểu được vấn đề và xem xét các giải pháp tiềm năng.

Cam kết nâng cao nhận thức giới

- ▶ Một yêu cầu cấp bách là cần tăng mức độ sở hữu của chính phủ đối với tiến trình OGP ở cấp quốc gia. Để đạt được điều này, cần lồng ghép các nguyên tắc và cam kết vào chính sách quốc gia và thiết lập một ban chỉ đạo quốc gia chuyên trách trong một cơ quan chính phủ, tránh tình trạng thoái lui khi các nước trải qua quá trình chuyển đổi chính trị. Ngoài ra, nhiều ý kiến cho rằng cam kết và quyền sở hữu lớn hơn của chính phủ cũng sẽ bao hàm nghĩa vụ cấp vốn phù hợp cho OGP.

OGP tại Cộng đồng Pháp ngữ ở Tây Phi

Thu hút và duy trì sự tham gia của phụ nữ

Nnenna Nwakanma
World Wide Web Foundation

Sáng kiến Đối tác Chính phủ Mở đã được triển khai trên khắp Tây Phi, bao gồm các quốc gia lớn và đông dân nhất thuộc Cộng đồng Pháp ngữ. Bờ Biển Ngà là quốc gia đầu tiên trong số này bày tỏ mối quan tâm đến OGP tại London vào năm 2013 và đã nỗ lực đáp ứng tiêu chí tư cách hợp lệ để được công nhận là thành viên OGP vào năm 2015 tại thành phố Mexico. Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ nhất được xây dựng vào năm 2016 và hiện tại Bờ Biển Ngà đang triển khai Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ hai đến năm 2020. Burkina Faso chính thức gia nhập OGP vào năm 2016 tại Paris. Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ nhất đã được hoàn thiện cho giai đoạn 2017-2019. Senegal được biết đến với nền dân chủ ổn định là quốc gia cuối cùng trong số các quốc gia tham gia nghiên cứu này gia nhập OGP vào năm 2018 tại Hội nghị thượng đỉnh OGP ở Georgia. Senegal đang trong quá trình xây dựng Kế hoạch hành động quốc gia lần thứ nhất.

Tuy có bối cảnh riêng biệt, ba quốc gia nêu trên có những điểm tương đồng khá quan trọng khi xem xét quá trình tham gia OGP của họ. Cả ba quốc gia đều có tỷ lệ dân số trẻ cao, có trường hợp hơn một nửa dân số dưới 17 tuổi. Hơn nữa, cả ba quốc gia đều là thành viên của nhiều hiệp ước và tổ chức trong khu vực, bao gồm Cộng đồng Kinh tế Tây Phi (ECOWAS) vốn cho phép người dân và hàng hóa di chuyển tự do trong khu vực cùng với năm quốc gia khác, và Liên minh Tiền tệ Tây Phi (WAMU), nơi sử dụng một loại tiền tệ duy nhất - Francs CFA (XOF) làm đồng tiền pháp định. Cuối cùng, bên cạnh việc sử dụng một ngôn ngữ chung là tiếng Pháp, ba quốc gia này đều hợp tác chặt chẽ với Pháp, một thành viên lớn mạnh của OGP.

Câu hỏi nghiên cứu và phương pháp luận

Nghiên cứu này có hai mục tiêu chính: tận dụng dữ liệu về sự tham gia của phụ nữ trong tiến trình OGP ở ba quốc gia nêu trên, và cung cấp bằng chứng cần thiết về hướng đi phù hợp để tăng cường sự tham gia của phụ nữ nhằm hướng tới một Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền. Điều quan trọng là cần hiểu được bối cảnh tham gia của phụ nữ trong cấu trúc quản trị nhà nước nói chung ở các quốc gia mục tiêu để bối cảnh hóa sự tham gia của họ trong các tiến trình OGP. Tuy câu hỏi chính ở đây là **mức độ tham gia, lợi ích và rào cản tham gia của phụ nữ**, nhóm nghiên cứu đã đi sâu hơn vào một cam kết được lựa chọn cho mỗi quốc gia và tìm hiểu trải nghiệm của phụ nữ trong tiến trình OGP thông qua cam kết cụ thể này. Mỗi cam kết cho nghiên cứu sâu đã được lựa chọn thông qua tham vấn với các đối tác trong nước và quốc tế.

Nghiên cứu bắt đầu với việc rà soát tài liệu liên quan đến quyền con người, sự tham gia của công dân và công tác quản trị ở các quốc gia Tây Phi nói tiếng Pháp, cũng như khung pháp lý hỗ trợ các nguyên tắc OGP. Tiếp theo nghiên cứu tài liệu thứ cấp, các cuộc phỏng vấn đã được tiến hành ở ba quốc gia. Hình thức phỏng vấn trực tiếp đã được áp dụng trong hầu hết các trường hợp, ngoài ra còn có phỏng vấn qua email, điện thoại và VoIP. Tổng cộng, đã có 100 người được phỏng vấn ở cả ba quốc gia. Nhóm nghiên cứu cũng tiến hành các cuộc thảo luận nhóm trong thời gian lâu hơn, để người tham gia cảm thấy thoải mái hơn và chia sẻ các câu chuyện của mình. Mười lăm cuộc thảo luận nhóm tập trung, từ 03 đến 200 người tham gia, được tổ chức với các nhóm ở bảy nơi có hồ sơ nhân khẩu học và kinh tế xã hội khác nhau. Cuối cùng, nhóm nghiên cứu thực hiện quan sát các cuộc họp các bên liên quan của OGP. Là một phần của phương pháp luận, một tổ chức xã hội dân sự đồng thời là đối tác quốc gia quan trọng đã được lựa chọn để cung cấp hỗ trợ, một nữ chuyên gia đứng đầu nhóm nghiên cứu, và nghiên cứu đã được tiến hành ở cả khu vực thành thị và nông thôn.

Các phát hiện

Nói chung, vấn đề đáp ứng giới cần được nhìn nhận trong bối cảnh và cấu trúc xã hội của Cộng đồng Kinh tế Tây Phi. Quan điểm sống theo chế độ phụ hệ mang tính truyền thống và vẫn còn hiện hữu trong xã hội, tác động đến cả ngôn ngữ được sử dụng để mô tả sự tham gia của phụ nữ, do đó hạn chế cả việc sử dụng cụm từ “bình quyền” trong nghiên cứu.

Sự tham gia

- Nghiên cứu phát hiện rằng ở cả ba quốc gia, hầu hết phụ nữ tham gia tiến trình OGP dưới tư cách viên chức chính phủ hoặc đại diện cho các tổ chức ngoài nhà nước. Đáng chú ý là thư mời tham gia được gửi cho các tổ chức và không phải cho cá nhân. Các tổ chức xã hội dân sự được ưu tiên mời tham gia hơn là phụ nữ hoặc tổ chức đại diện cho phụ nữ.
- Sự tham gia tích cực và có ý nghĩa đòi hỏi thời gian, chuyên môn và nguồn lực tài chính. Phụ nữ cần được giải thích rõ hơn giá trị sự tham gia của họ, nếu không họ sẽ không sẵn sàng cam kết tham gia. Ngoài ra, sự tham gia của phụ nữ cần được nâng lên ở cấp độ ra quyết định và chia sẻ quyền lực, việc này đòi hỏi phải nâng cao năng lực, tư duy, giáo dục, và thay đổi trong các thiết chế văn hóa.
- Điểm can thiệp dễ dàng nhất để thúc đẩy sự tham gia của phụ nữ là ở cấp quận, huyện, vì đó là nơi cung cấp các dịch vụ công trực tiếp, đặc biệt là dành cho người dân nông thôn. Các quyết định ở cấp độ này, theo luật định, được cho là minh bạch, có trách nhiệm và có sự tham gia. Tuy nhiên điều này không hoàn toàn đúng trên thực tế. Nhiều phụ nữ được phỏng vấn vẫn cảm thấy rằng sự tham gia của họ không đủ mạnh mẽ và rằng họ cần sự hỗ trợ để có thể tham gia một cách có ý nghĩa và hiệu quả hơn.
- Trong số ba quốc gia, Bờ Biển Ngà đã tổ chức các cuộc tham vấn ở phạm vi rộng nhất và tiếp cận được nhiều đối tượng nhất. Các cuộc tham vấn rộng rãi và cởi mở trên cả nước đem lại lợi ích cao nhất cho phụ nữ vì cho phép mọi công dân cá nam và nữ tham gia. Mặc dù nam giới tham gia đông hơn và chiếm ưu thế hơn trong các cuộc thảo luận, điều này tạo nền tảng cung cấp thông tin, giáo dục và cách thức tham gia để phụ nữ tiếp nối.
- Các tổ chức xã hội dân sự của Bờ Biển Ngà đã tìm kiếm và nhận được sự hỗ trợ từ giới phát triển để thiết lập một nền tảng chính thức nhằm cải thiện hoạt động truyền thông, hiệp lực và hợp tác giữa các tác nhân ngoài nhà nước trong

tiến trình OGP và để có một phương án tham gia khả thi với chính phủ. Nền tảng này đóng vai trò là một điểm bắt đầu quan trọng trong việc tạo điều kiện cho phụ nữ tham gia.

- ▶ Ở Burkina Faso, hầu hết phụ nữ được phỏng vấn cả ở thành thị và nông thôn không nhận thức được quyền của mình, đặc biệt trong các lĩnh vực tư pháp, đại diện pháp lý, và tiếp cận các nguồn lực. Ngay cả khi nhận thức được, những người phụ nữ này vẫn thiếu phương tiện để yêu cầu trách nhiệm giải trình vì các trở ngại như khoảng cách, chi phí, và rào cản văn hóa.
- ▶ Mặc dù Bờ Biển Ngà và Burkina Faso tuyên bố đã ra mắt một nền tảng trực tuyến nhằm giảm bớt gánh nặng cho sự tham gia của người dân, nền tảng này vẫn chưa được đưa vào vận hành. Hơn nữa, mặc dù các nền tảng trực tuyến rất nên được khuyến khích, một tỷ lệ lớn dân số vẫn chưa có kết nối internet, thiếu trình độ học vấn cần thiết để tham gia, và có thể không thoải mái khi tham gia bằng ngôn ngữ chính thức là tiếng Pháp.
- ▶ Ngoài ngôn ngữ chính thức là tiếng Pháp việc sử dụng các ngôn ngữ địa phương, chẳng hạn như Wolof ở Senegal giúp gia tăng sự tham gia của phụ nữ, đặc biệt là ở khu vực nông thôn và những người có trình độ giáo dục thấp.

Cam kết nâng cao nhận thức giới

- ▶ Không giống như các nước láng giềng, Senegal có được sự tin tưởng rất lớn từ cộng đồng toàn cầu, và được nhiều tổ chức quốc tế, đa phương và phát triển cung cấp tư vấn chuyên môn và hỗ trợ kỹ thuật liên quan đến các vấn đề bình quyền. Các sáng kiến hiện có của cộng đồng này về giới, sự tham gia của công dân, cộng tác trực tuyến, các chiến dịch thúc đẩy sự tham gia, tính minh bạch và sử dụng phương tiện truyền thông xã hội có thể trao quyền và tạo thuận lợi cho một kế hoạch hành động quốc gia hướng tới chính phủ mở thúc đẩy bình quyền.
- ▶ Không gian dân sự tích cực của Burkina Faso là một cơ hội để thúc đẩy bình đẳng giới, những quan điểm mới và cải thiện các cam kết.

Khuyến nghị

- ▶ Nâng cao nhận thức về OGP và các cam kết của kế hoạch hành động quốc gia thông qua nhiều phương tiện truyền thông ở cấp quốc tế, quốc gia và khu vực.
- ▶ Sự tham gia OGP đòi hỏi các kỹ năng. Để khuyến khích phụ nữ tham gia, đóng góp và tạo ảnh hưởng lên hoạt động của OGP, chính phủ cần thiết phải nâng cao năng lực, hỗ trợ nguồn lực cho phụ nữ và sử dụng có ý thức “các phương thức truyền thông thông thường và truyền thống” (ngôn ngữ địa phương).
- ▶ Cũng giống như trong tất cả các lĩnh vực khác của cuộc sống, phụ nữ cần có các hình mẫu để noi theo. OGP cần đưa ra những điển hình nữ để khuyến khích những phụ nữ khác đảm nhận vai trò lãnh đạo và chuẩn bị cho những người kế thừa.
- ▶ Đưa ra yêu cầu rõ ràng với các bộ ngành và cơ quan đang dẫn đầu các cam kết “bao gồm phụ nữ” để những vị trí chủ chốt có thể được trao cho phụ nữ.

Kết luận

Kinh nghiệm chính phủ mở được khám phá trong 12 nghiên cứu trường hợp được lựa chọn có chủ đích trên cơ sở xem xét những cơ hội mới hoặc những thách thức trước đây về bình đẳng giới. Các quan sát ban đầu và bằng chứng chưa chắc chắn cho thấy mặc dù có sự sẵn sàng từ phía chính phủ để tăng cường tính bao trùm, phụ nữ và các nhóm khác không được chủ động mời tham gia và phải đối mặt với nhiều thách thức. Các nghiên cứu trường hợp xác nhận rằng sự tham gia của phụ nữ mang tính chất tình cờ, ngẫu nhiên, không phải do họ là “đối tượng phụ nữ” hay đại diện cho các vấn đề của phụ nữ, do đó làm giảm tác động của sự tham gia. Trong khi các nguyên tắc của OGP hàm ý “bao trùm”, cấu trúc của tiến trình OGP lại không hỗ trợ đầy đủ cho sự bao trùm.

Trong các giai đoạn khác nhau của chu trình OGP, phụ nữ ở các vị trí đặc quyền có thể đại diện cho chính phủ hoặc tổ chức xã hội dân sự của họ, nhưng hiếm khi tham gia để đại diện cho nhu cầu của chính họ nhằm thúc đẩy sự tiến bộ về chính trị, kinh tế hoặc xã hội. Khi phụ nữ đại diện cho quan điểm của phụ nữ có mặt, nhiều khả năng điều đó đã xảy ra do ngẫu nhiên hơn là do chủ đích. Tuy nhiên, chúng ta đang có cơ hội để thay đổi vấn đề khi OGP đã bắt đầu đề cập đến nhu cầu lồng ghép giới. Các chính phủ cần cập nhật các quá trình, hướng dẫn và đánh giá để phản ánh cam kết đó, theo dõi tiến trình và đảm bảo trách nhiệm giải trình.

Các nghiên cứu trường hợp, phỏng vấn và đánh giá tài liệu liên quan đến OGP xung quanh mức độ ảnh hưởng của quá trình đồng kiến tạo lên các cam kết của Kế hoạch hành động quốc gia (cũng như sự phân bổ nguồn lực và việc triển khai) cho thấy các vấn đề của phụ nữ và quan điểm giới chưa được tích hợp đầy đủ vào các cam kết của Kế hoạch hành động quốc gia, bên cạnh một số phát hiện phổ biến liên quan đến sự tham gia của phụ nữ trong quá trình đồng kiến tạo OGP.

Trong các cuộc phỏng vấn và thảo luận nhóm ở các khu vực khác nhau, có một sự hiểu lầm phổ biến rằng OGP, bằng cách bao gồm từ “mở”, vốn dĩ mang lại lợi ích và sự công bằng cho tất cả mọi người. Thông điệp đang được tuyên truyền là phụ nữ và các nhóm phụ nữ không cần thiết phải là đối tượng tham gia có chủ ý vì OGP mang tính chất phi giới tính, và vì vậy lẽ tất nhiên phụ nữ được bao gồm. Tuy nhiên, thực tế đang cho thấy điều ngược lại. Các cuộc thảo luận và tham vấn có xu hướng tập trung vào sự đa dạng theo ngành, chức năng hoặc theo chủ đề, thay vì đa dạng giới. Ngay cả khi phụ nữ có mặt trong quá trình đồng kiến tạo, sự đại diện của họ không nhằm để thúc đẩy các vấn đề của phụ nữ hoặc đảm bảo tiếng nói của phụ nữ được nhìn nhận.

Hơn nữa, ở hầu hết các quốc gia mục tiêu, một số thách thức tương tự đã được xác định khi xem xét tính bao trùm của quá trình đồng kiến tạo. Phạm vi tiếp cận OGP vẫn chủ yếu giới hạn ở thủ đô và khu vực thành thị, trong khi nhiều tổ chức phụ nữ có ảnh hưởng lớn nhất đang làm việc trong các cộng đồng nông thôn ở cấp cơ sở. Ngoài ra, bản chất kỹ thuật của các quá trình và cam kết đòi hỏi việc nâng cao năng lực cho phụ nữ để tham gia hiệu quả, trong khi đây chưa phải là mối ưu tiên của các ủy ban quốc gia. Cho đến khi OGP có thể tiếp cận được những phụ nữ chịu thiệt thòi nhất trong cộng đồng nông thôn và tìm cách chuyển những ý tưởng phức tạp thành thông tin có ý nghĩa, sự tham gia sẽ tiếp tục chỉ tập trung vào một nhóm nhỏ trong xã hội.

Để phụ nữ tham gia đồng kiến tạo và giám sát các cam kết một cách có ý nghĩa, cần tăng cường nhận thức về các nguyên tắc của chính phủ mở và cách nền tảng OGP có thể thúc đẩy chương trình nghị sự và mục tiêu của họ. Điều này cũng đúng khi mà các cơ quan chính phủ ủng hộ các chính sách tích cực cho phụ nữ, ví dụ các cơ quan làm về giới, dường như đã không được đưa vào quá trình lập kế hoạch OGP. Điều quan trọng là, những rào cản xã hội mà phụ nữ phải đối mặt khi tham gia vào đời sống công cộng, như thiếu thời gian, kỳ vọng của xã hội, khoảng cách giới, sự khác biệt ngôn ngữ và nỗi sợ hãi, cũng đúng với quá trình OGP và là những vấn đề cần được quan tâm khắc phục.

Mặc dù có thể là một nền tảng cải cách mạnh mẽ, OGP thường phải vận hành trong một hệ sinh thái chính trị và văn hóa xã hội có truyền thống gạt phụ nữ ra bên lề. Dù ý

tưởng phụ nữ phải được tham gia đầy đủ và có ý nghĩa luôn là một khát vọng, việc nhận ra các rào cản văn hóa hay điều kiện mà phụ nữ phải đối mặt là rất quan trọng để giải quyết chúng và xây dựng giải pháp, cũng như điều chỉnh kỳ vọng và nhận ra rằng phải cần nhiều thời gian hơn để đạt được những thay đổi mà OGP có thể đem lại. Ngay cả khi luật pháp và chính sách tạo ra một môi trường thuận lợi hơn, việc tháo gỡ các rào cản có hữu đối với sự tham gia của phụ nữ có thể cần đến những nỗ lực bổ sung ngoài OGP. Một điều quan trọng là những người vận động cho sự tham gia của phụ nữ cần có cái nhìn thực tế để tránh tạo ra những kỳ vọng không thể đáp ứng ngay lập tức.

Tuy nhiên, giải pháp ngắn hạn là chính phủ có thể đưa ra các biện pháp khuyến khích và hỗ trợ các tổ chức phụ nữ tham gia vào tiến trình OGP. Các vấn đề và mối quan tâm ưu tiên đối với phụ nữ, như trao quyền kinh tế, lãnh đạo chính trị hoặc bạo hành phụ nữ có thể được lồng ghép vào các cuộc thảo luận về kế hoạch hành động quốc gia. Không may là ngay cả khi phụ nữ có cơ hội để tham gia vào tiến trình OGP, họ vẫn đang không tham gia với tư cách là người đấu tranh cho các vấn đề của phụ nữ, và vì vậy những vấn đề thiết yếu đó vẫn chưa được xem xét.

Bên cạnh đó, để duy trì sự tham gia liên tục của phụ nữ, quá trình đồng kiến tạo và tiếng nói cũng như ý kiến của phụ nữ nên được xem xét và đề cao. Phụ nữ chỉ tham gia thôi chưa đủ, phụ nữ nên được trao quyền để cất lên tiếng nói và ý kiến của họ phải được tôn trọng.

Một trong những trở ngại đối với sự tham gia, như được xác định trong các nghiên cứu, là việc nhiều cam kết đồng kiến tạo không được chính phủ triển khai hoặc thực thi, do đó làm giảm nhiệt tình tham gia. Hơn nữa, ở nhiều quốc gia chưa có cơ chế để chi trả chi phí tham gia, cả về thời gian và nguồn lực. Phụ nữ, với gánh nặng gấp đôi về chăm sóc con cái và tạo ra thu nhập, có thể không có thời gian để tham gia vào các quá trình mở rộng với nhiều cuộc họp kèm theo trong khi các tổ chức phụ nữ thường thiếu kinh phí, nguồn lực hoặc khả năng tài chính để hỗ trợ chi phí tham gia, bao gồm chi phí đi lại và nâng cao năng lực.

Khi quá trình tham gia OGP vẫn đang được truyền đạt là mang tính chất phi giới tính, nhiều người trong số những người được phỏng vấn cho rằng các cam kết thường thiếu nhạy cảm giới (mù giới) hoặc như đã nêu trong báo cáo của khu vực Trung Đông và Bắc Phi rằng “các kế hoạch hành động là bất khả tri về giới và các nguyên tắc OGP áp dụng cho tất cả mọi người bất kể giới tính của họ. Trong khi không có cam kết nào đề cập đến giới, tác động của các cam kết này đối với chương trình nghị sự bình quyền có thể là đáng kể.” Một lần nữa, kinh nghiệm kể từ khi khởi động sáng kiến OGP đã chứng minh rằng nếu thiếu các cam kết cụ thể nhắm đến giải quyết các vấn đề liên quan nhất đến phụ nữ, lợi ích của nền tảng OGP sẽ không được hiện thực hóa đầy đủ.

Tuy nhiên, chúng ta đã đạt được những tiến bộ nhất định. Ví dụ, trong quá trình xây dựng kế hoạch hành động quốc gia lần thứ ba của Kenya, các tổ chức đấu tranh cho quyền của phụ nữ đã nhận được lời mời tham gia và khía cạnh “bao trùm” đã được ưu tiên thể hiện qua việc các ủy ban kỹ thuật gồm nhiều thành viên là nữ và chuyên gia về giới. Ở Bắc Phi, phong trào nữ quyền đã đặt giới vào trung tâm của các cuộc tranh luận chính sách công, bao gồm cả không gian của Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở. Và ở Châu Mỹ Latinh, chính phủ đang đặt trọng tâm nhiều hơn vào các cam kết nhạy cảm giới.

Khuyến nghị

Dựa trên các phát hiện thu được từ 12 nghiên cứu trường hợp trên thế giới, chúng tôi xin đưa ra các khuyến nghị sau nhằm thúc đẩy tính bao trùm và hướng tới một chương trình nghị sự chính phủ mở thúc đẩy bình quyền:

- ▶ Sự tham gia của phụ nữ phải trở thành một ưu tiên rõ ràng của OGP và phụ nữ nên được tham gia vào các tiến trình OGP ngay từ ban đầu, quan điểm và ý kiến đóng góp của họ phải được xem xét và lồng ghép vào các quyết định liên quan đến cam kết, giám sát và đánh giá. Cung cấp thông tin đầy đủ và kịp thời để hỗ trợ sự tham gia có ý nghĩa của phụ nữ.
- ▶ Các nỗ lực cần được thực hiện để nâng cao nhận thức của các tổ chức đại diện cho phụ nữ về Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở, các tiến trình và nguyên tắc của OGP và tác động có thể có của sáng kiến để thúc đẩy chương trình nghị sự của phụ nữ. Các khái niệm của Chính phủ mở cần được liên kết chặt chẽ hơn với những thay đổi tiềm năng trong điều kiện của phụ nữ.
- ▶ Ban điều hành OGP, Ban thư ký OGP và các uỷ ban quốc gia cần nhận thức được rằng phụ nữ phải đối mặt với nhiều thách thức để có thể tham gia một cách có ý nghĩa cũng như xác định và áp dụng các giải pháp giúp loại bỏ rào cản tham gia, bao gồm:
 - ▶ Không chỉ gửi thư mời tham gia mà còn theo sát và hỗ trợ sự tham gia của phụ nữ và các nhóm phụ nữ
 - ▶ Nâng cao năng lực của phụ nữ và cung cấp hỗ trợ kỹ thuật để tăng cường sự hiểu biết
 - ▶ Mở rộng phạm vi tiếp cận ngoài thủ đô và khu vực đô thị để tăng cường tính bao trùm và tạo thuận lợi cho phụ nữ tham gia
 - ▶ Đa dạng hoá các nhóm phụ nữ tham gia
 - ▶ Sử dụng ngôn ngữ địa phương

- ▶ Tận dụng các khung quy chuẩn quốc gia hiện có, bao gồm khả năng đáp ứng giới, tạo mối liên kết giữa OGP và các quá trình/biện pháp can thiệp của quốc gia. Ngoài ra, có thể tận dụng lợi thế của các công cụ toàn cầu và khu vực như các Mục tiêu phát triển bền vững (SDG) và Nghị định thư về Hiến chương Châu Phi về quyền con người để hỗ trợ xác định ưu tiên và thúc đẩy sự tham gia của phụ nữ và khả năng đáp ứng.
- ▶ Nếu có thể, yêu cầu tư vấn và hỗ trợ kỹ thuật từ các chuyên gia phát triển quốc tế và khu vực về các vấn đề giới và cách để làm cho OGP có ý nghĩa đối với phụ nữ.
- ▶ Cân nhắc các cơ chế tăng cường sự tham gia của phụ nữ trong vòng đời OGP. Điều này có thể bao gồm:
 - ▶ Các yêu cầu bắt buộc để đảm bảo sự tham gia công bằng của phụ nữ trong các cam kết quốc gia và/hoặc cam kết kỹ thuật và số lượng tối thiểu các cam kết nhạy cảm giới hoặc cam kết thay đổi nhận thức về giới;
 - ▶ Xây dựng một cẩm nang hướng dẫn hoạt động về cách thức để thu hút sự tham gia của phụ nữ và một bộ quy tắc ứng xử OGP nhằm giải quyết các rào cản văn hoá hiện hữu và tìm cách giảm thiểu những trở ngại này trong tiến trình OGP;
 - ▶ Xây dựng các chỉ tiêu về giới và phần diễn giải trong báo cáo tiến bộ quốc gia; và
 - ▶ Sử dụng Cơ chế đánh giá độc lập (IRM) để đánh giá tính nhạy cảm giới của các tiến trình OGP và xây dựng các thước đo nhằm kiểm chứng các tiến bộ và thất bại trong cách tiếp cận chính phủ mở để thúc đẩy bình quyền.
- ▶ Xây dựng các chương trình nghiên cứu, làm việc với cộng đồng phụ nữ để xác định các chủ đề phù hợp nhất.
- ▶ Cuối cùng, cần tìm hiểu các cơ chế tài trợ phù hợp để tăng cường sự tham gia có ý nghĩa của phụ nữ. Ngân sách OGP nên bao gồm hỗ trợ tài chính cho phụ nữ và các nhóm thiểu số để thu hút họ tham gia vào các diễn đàn tham vấn, nghiên cứu và xây dựng một khung về chi phí tham gia của phụ nữ để hiểu được vấn đề và xem xét các giải pháp tiềm năng.

Phụ lục A

Xây dựng Chương trình nghiên cứu về Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

Ý tưởng thực hiện các nghiên cứu trường hợp khởi nguồn tại cuộc hội thảo hợp tác được tổ chức tại trụ sở UNDP ở Georgia vào tháng 6 năm 2018, được thiết kế để hỗ trợ tìm hiểu các thách thức và cơ hội trong khu vực. Trong phiên hội thảo này, những người tham gia đã cùng thảo luận và khám phá một lộ trình tương lai để nâng cao kiến thức về chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

Nghiên cứu và xây dựng năng lực		
Ngắn hạn (6 tháng) 2018	Trung hạn (2 năm) 2020	Dài hạn (5 năm) 2023
- Đánh giá cơ sở giới về các cam kết OGP - Nghiên cứu so sánh về thực tiễn thay đổi nhận thức về giới - những biện pháp can thiệp nào hiệu quả, được thực hiện ở đâu, và trong bối cảnh nào - Đảm bảo cách tiếp cận liên tầng - Lập tài liệu đầy đủ hơn về lý do điều này là cần thiết và các dự đoán hiện nay - Bằng chứng cho thấy Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền cho các kết quả tốt hơn so với các sáng kiến tương tự khác - Quan điểm giới về các cam kết Kế hoạch hành động quốc gia hiện có - Khuyến nghị về những nội dung/đối tượng cần được đưa vào các Kế hoạch hành động quốc gia sắp tới - Cần nhất quán về thuật ngữ - giới, bao trùm, quyền của phụ nữ	- Tìm kiếm lời giải đáp cho câu hỏi “Liệu OGP có ý nghĩa đối với phụ nữ?” - Mở rộng và củng cố mạng lưới các nhà nghiên cứu về chính phủ mở thúc đẩy bình quyền và tính bao trùm - Xây dựng các nhà lãnh đạo bình quyền về chính phủ mở - Những quốc gia thành viên OGP thông qua và triển khai các cam kết thúc đẩy bình quyền	- Nghiên cứu khả thi về triển khai FOGO - Những quốc gia thành viên OGP đo lường tiến bộ hướng tới các cam kết thúc đẩy bình quyền

Chính sách và vận động		
Ngắn hạn (6 tháng) 2018	Trung hạn (2 năm) 2020	Dài hạn (5 năm) 2023
- Hợp định kỳ với các liên minh và nhóm công tác (Trực tiếp, qua điện thoại) - Lập bản đồ các bên liên quan	- Nâng cao nhận thức, không chỉ giữa các chuyên gia, về sự cần thiết đề thúc đẩy tính bao trùm, thông qua các nguyên tắc thúc đẩy bình quyền và tính bao trùm, và rằng không có cái gọi là cam kết phi giới tính - Những quốc gia thông qua cam kết mang lại lợi ích trực tiếp cho phụ nữ	Lồng ghép các nguyên tắc bao hàm, phân tích dựa trên giới, và thúc đẩy nghiên cứu ở cấp địa phương

Sáng kiến Đối tác Chính phủ mở		
Ngắn hạn (6 tháng) 2018	Trung hạn (2 năm) 2020	Dài hạn (5 năm) 2023
- Điểm bắt đầu và chỉ tiêu rõ ràng hơn - Chiến dịch kêu gọi các nhà tài trợ hỗ trợ OGP xung quanh các cam kết thúc đẩy bình quyền và tính bao trùm - IRM	- Tình huống rõ ràng kèm theo bằng chứng về nhu cầu đối với Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền - Báo cáo Chính phủ mở đánh giá các chỉ số liên tầng xung quanh	- Các mục tiêu và thước đo đối với FOGO - Các tiến trình Chính phủ mở được thiết kế và triển khai để mang tính bao trùm hơn - Tăng cường tính bao trùm và trách nhiệm giải trình của các cam kết

Lộ trình tạo tác động của FOGO

Phạm vi kiểm soát

Chiến dịch OGP tập trung vào việc nâng cao nhận thức giới trong quá trình xây dựng các cam kết Kế hoạch hành động quốc gia

Các nghiên cứu trường hợp có chất lượng về cách tiếp cận thay đổi nhận thức giới trong chính phủ mở

Đánh giá quốc gia về thực tiễn OGP ở các cấp khác nhau

Hỗ trợ các biện pháp can thiệp chính phủ mở giải quyết nhu cầu của phụ nữ

Hành động/Kết quả

Phạm vi ảnh hưởng

20-40 quốc gia thành viên OGP thông qua các cam kết và đo lường tiến bộ

Nhiều bằng chứng hơn về “những gì hiệu quả và không hiệu quả” đối với Chính phủ mở dành cho tất cả mọi người, các khuyến nghị về chính sách, quá trình và thiết kế

Nhiều lãnh đạo/chuyên gia là nữ hơn trong chính phủ mở

Các nhà nghiên cứu mới tham gia được nâng cao kỹ năng nghiên cứu và tầm ảnh hưởng

Mạng lưới nghiên cứu và chính sách được củng cố để nâng cao chuyên môn về quyền của phụ nữ, bình đẳng giới, quản trị (mở) và công nghệ

Kết quả trung gian

Các cam kết nâng cao nhận thức giới được triển khai (hoặc tối thiểu là thực hiện đánh giá về tiến bộ trong việc xây dựng các cam kết, trách nhiệm của chính phủ trong việc thực hiện)

Các tiến trình chính phủ mở được thiết kế để mang tính bao trùm hơn và tăng cường sự tham gia bình đẳng của phụ nữ

Tạo ảnh hưởng lên các chuẩn mực, biến sự công bằng và tính bao trùm thành một trong các ưu tiên chính

Vấn đề giới được ưu tiên trong chính phủ mở như một chủ đề lâu dài và bền vững, xây dựng được một mạng lưới chuyên gia để hỗ trợ

Phạm vi ưu tiên

Quản trị bao trùm hơn

Nâng cao trách nhiệm giải trình trước công dân

Dịch vụ tốt hơn

Chỉ tiêu cho dịch vụ công có tính đáp ứng hơn

Thúc đẩy bình đẳng giới

Cải cách dẫn đến lợi ích cụ thể cho phụ nữ và trẻ em gái ở các nước đang phát triển.

Kết quả phát triển

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

GIẢI QUYẾT CÁC THÁCH THỨC BÌNH ĐẲNG GIỚI
TRONG TIẾN TRÌNH ĐỒNG KIẾN TẠO CHÍNH PHỦ MỞ

NGHIÊN CỨU CÁC TRƯỜNG HỢP
Ở CHÂU MỸ LATINH, CHÂU PHI VÀ CHÂU Á

Chính phủ mở thúc đẩy bình quyền

GIẢI QUYẾT CÁC THÁCH THỨC BÌNH ĐẲNG GIỚI
TRONG TIẾN TRÌNH ĐỒNG KIẾN TẠO CHÍNH PHỦ MỞ

NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP
TỪ CHÂU MỸ LATINH, CHÂU PHI VÀ CHÂU Á